

نشر گل واژه

یادداشتنامه کتاب کار

ریاضی ۲

۱۵۰

فهرست

۳ فصل اول:
عدد و رقم

۱۳ فصل دوم:
جمع و تفریق
عددهای دو رقمی

۲۴ فصل سوم:
اشکال هندسی

۳۴ فصل چهارم:
عددهای سه رقمی

۴۴ فصل پنجم:
اندازه‌گیری

۵۴ فصل ششم:
جمع و تفریق
عددهای سه رقمی

۶۴ فصل هفتم:
کسرها و احتمال

۷۲ فصل هشتم:
آمار و نمودار

فصل اول

عددها و رقم

مفاهیم فصل

- عدد و رقم، عدد و شمارش، دسته‌های ده‌تایی و یکی‌الگویابی، حل مسأله جمع و تفریق - ساعت - شمارش چندتا چندتا

اعداد ۱ تا ۱۰۰، ساعت، معرفی رقم

قرین و فعالیت

۱

سارا هر روز ساعت ۷ صبح از خانه بیرون می‌رود.

زنگ تفریح اول مدرسه ما، ساعت نه است.

سینا امروز ساعت یازده به ورزشگاه رفت.

ستاره گاهی ساعت ۳ بعد از ظهر به خانه می‌رسد.

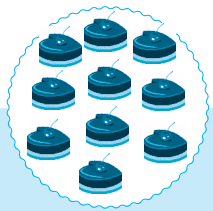
پارسا هر شب ساعت ۸ شام می‌خورد.

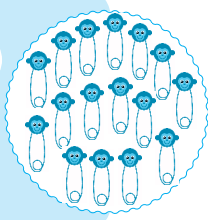
تعداد چنگال‌ها ۶ تا است.

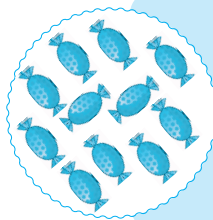
تعداد شمع‌ها ۷

تعداد شیرینی‌ها ۱۰

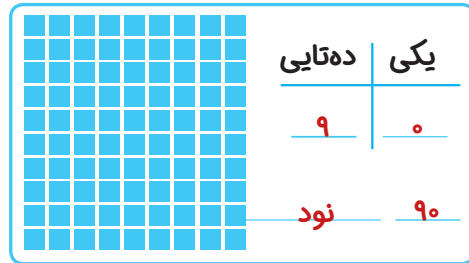
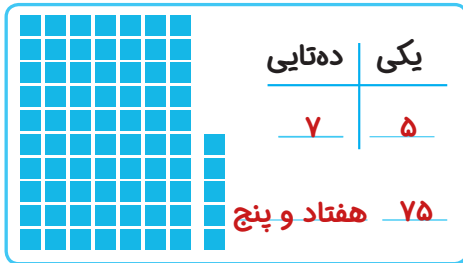
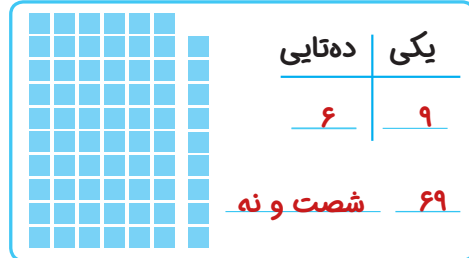
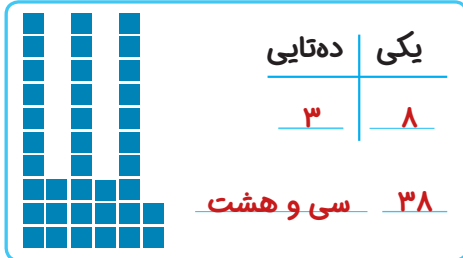
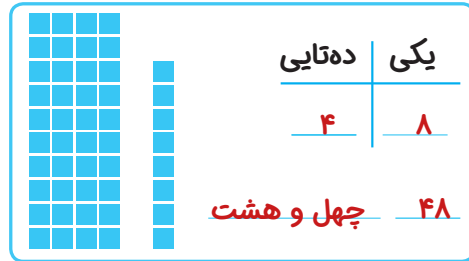
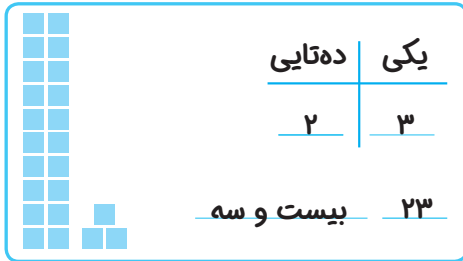
تعداد سنجاق‌ها ۱۴

تعداد شکلات‌ها ۱۱

دهتایی	یکی	۹۱
<u>۹</u>	<u>۱</u>	

دهتایی	یکی	۸۷
<u>۸</u>	<u>۷</u>	

سه عدد ۷

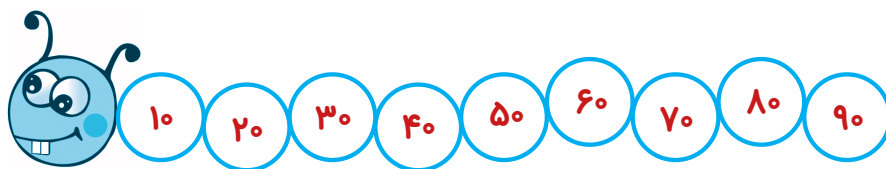
۹۱	۹۹	۱۱
----	----	----

۸ فقط یک عدد می‌توان نوشت. زیرا کارت‌ها از هر رقم فقط یک عدد را دارند و صفر

قبل از عدد خوانده نمی‌شود.

۹ فقط عدد ۳۰ را می‌توان نوشت.

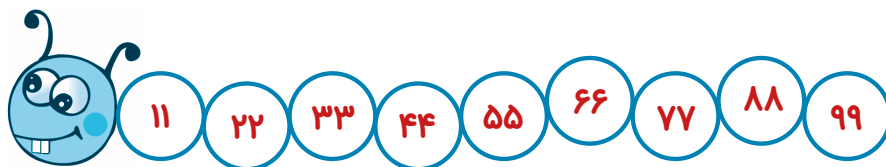
۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

_____ با حروف: **هفتاد و یک** ۷۱

_____ با حروف: **هفده** ۱۷

۱۴

_____ با حروف: **چهل و پنج** ۴۵

۱۵

_____ با حروف: **نود و هفت** ۹۷

۱۶

$$\begin{array}{c}
 \overset{۳۰}{\curvearrowright} \quad \overset{۵۰}{\curvearrowright} \\
 ۲۰ + ۳ + ۱۰ + ۴ + ۲۰ = ۵۷
 \end{array}$$
۵۷

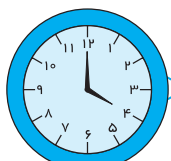
$$\begin{array}{c}
 \overset{۶۰}{\curvearrowright} \quad \overset{۵۰}{\curvearrowright} \\
 ۷ + ۳۰ + ۱۰ + ۲ + ۲۰ = ۶۹
 \end{array}$$
۶۹

$$\begin{array}{c}
 \overset{۱۰}{\curvearrowright} \quad \overset{۳۰}{\curvearrowright} \quad \overset{۳۰}{\curvearrowright} \\
 ۵ + ۵ + ۱۵ + ۲۰ + ۱۵ = ۶۰
 \end{array}$$
۶۰

$$\begin{array}{c}
 \overset{۲۰}{\curvearrowright} \quad \overset{۲۰}{\curvearrowright} \quad \overset{۱۰}{\curvearrowright} \\
 ۱۰ + ۱۸ + ۲ + ۵ + ۵ = ۴۰
 \end{array}$$
۴۰

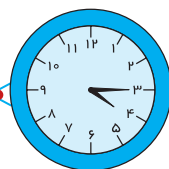
۱	۴	۷	۲	۵	۸	۳	۶	۹
۲	۵	۸	۳	۶	۹	۴	۷	۱
۳	۶	۹	۴	۷	۱	۵	۸	۲
۴	۷	۱	۵	۸	۲	۶	۹	۳
۵	۸	۲	۶	۹	۳	۷	۱	۴
۶	۹	۳	۷	۱	۴	۸	۲	۵
۷	۱	۴	۸	۲	۵	۹	۳	۶
۸	۲	۵	۹	۳	۶	۱	۴	۷
۹	۳	۶	۱	۴	۷	۲	۵	۸

ساعت ۴ است.

آقای نانوا هر روز صبح خیلی زود ساعت ۴ از خواب بیدار می‌شود.

او کمی بعد از بیدار شدن صبحانه می‌خورد.

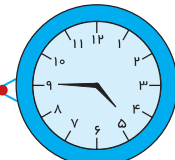
ساعت از ۴ گذشته است.

پس از خوردن صبحانه کیسه‌ی آرد را با کمی نمک و آب در ظرف مخصوص می‌ریزد تا خمیر درست کند. در این موقع کمی به ساعت ۵ مانده است.

ساعت از ۵ گذشته است.

آقای نانوا در این مدت تنور را روشن می‌کند تا کم‌کم گرم شود. حالا کمی از ساعت ۵ گذشته است.

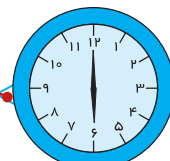

ساعت به ۵ مانده است.

ساعت از ۵ گذشته است.

آقای نانوا خمیر را به شکل نان در می‌آورد و در تنور می‌گذارد تا بپزد. کمی به ساعت ۶ مانده است.

ساعت ۶ است.

اولین نان آماده است و اولین مشتری ساعت ۶ وارد نانوا می‌شود.

حل مسئله

شمارش یکی یا چند تایی، شکل های هندسی

تمرین و فعالیت

۱۹ | ۶ مداد باقی مانده است.

$$24 - 18 = 6$$

۲۰ | ۲۰ بستنی

$$8 + 5 + 7 = 20$$

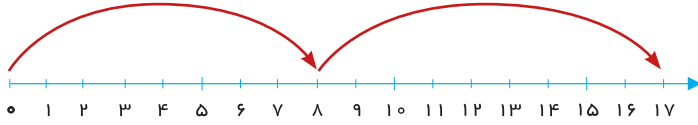
۲۱

$$14 + 6 = 20$$

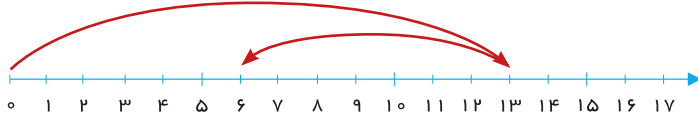
۲۲ | ۶۲ تومان

$$25 + 30 + 7 = 62$$

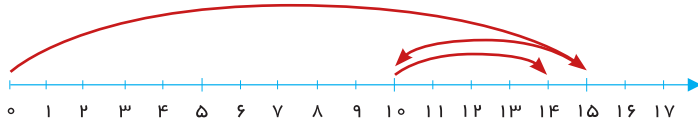
$$٨ + ٩ = ١٧$$

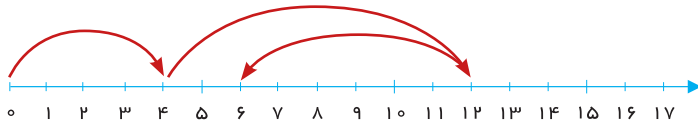
$$١٣ - ٧ = ٦$$

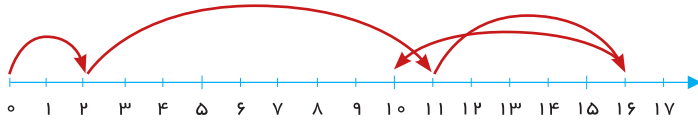
$$١٥ - ٥ + ٤ = ١٤$$

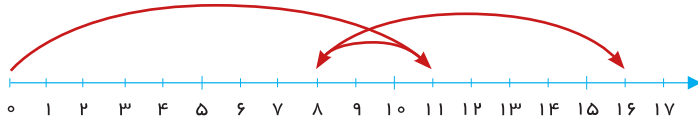
$$٤ + ٨ - ٦ = ٦$$

$$٢ + ٩ + ٥ - ٦ = ١٠$$

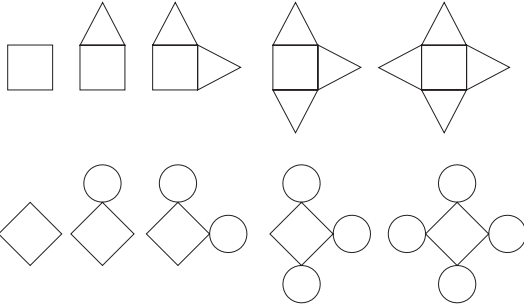

$$١١ - ٣ + ٨ = ١٦$$

رنگ آمیزی بر عهده دانش آموز (می تواند به صورت الگو رنگ آمیزی شود) ۲۴

۲۵

۱۶, ۲۴, ۳۲, ۴۰, ۴۸, ۵۶, ۶۴

$\leftarrow -۸ \quad \leftarrow -۸ \quad \leftarrow -۸$

۶, ۱۲, ۱۸, ۲۴, ۳۰, ۳۶, ۴۲

$\leftarrow +۶ \quad \leftarrow +۶ \quad \leftarrow +۶$

۵, ۱۰, ۱۵, ۲۰, ۲۵, ۳۰, ۳۵, ۴۰

$\leftarrow +۵ \quad \leftarrow +۵ \quad \leftarrow +۵$

فصل دوم

جمع و تفریق عددهای دو رقمی

مفاهیم فصل

شناخت اعداد دو رقمی، جمع و تفریق
ستونی، محور اعداد، ساعت و دقیقه، جمع و
تفریق دو عدد دو رقمی، تقریب

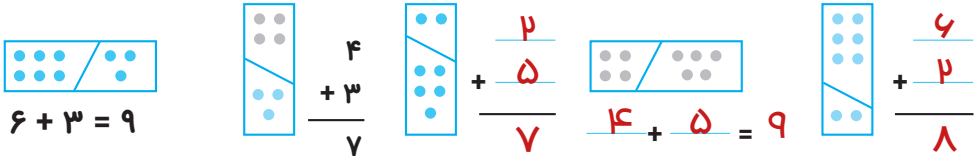

شناخت اعداد دو رقمی

جمع و تفريق دستونى، محور اعداد

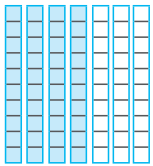
تدريبن و فعاليت

۱

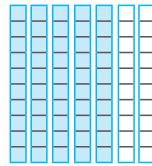
۲

$$30 + 40 = 70$$

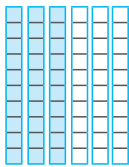
$$\begin{array}{r} 40 \\ + 30 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$50 + 20 = 70$$

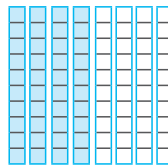
$$\begin{array}{r} 50 \\ + 20 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$30 + 30 = 60$$

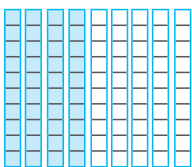
$$\begin{array}{r} 30 \\ + 30 \\ \hline 60 \end{array}$$

$$40 + 40 = 80$$

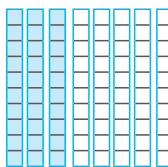
$$\begin{array}{r} 40 \\ + 40 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$40 + 50 = 90$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 50 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$30 + 50 = 80$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 50 \\ \hline 80 \end{array}$$

۳۰ + ۲۰ = ۵۰

۶۰ - ۱۰ = ۵۰

۴۰ + ۲۰ = ۶۰

۴۰ - ۲۰ = ۲۰

۵۰ + ۳۰ = ۸۰

۷۰ + ۲۰ = ۹۰

۵۰ - ۳۰ = ۲۰

۶۰ + ۲۰ = ۸۰

۴ دهتایی به اضافه‌ی ۲ دهتایی می‌شود ۶ دهتایی

۴ دهتایی منهای ۲ دهتایی می‌شود ۲ دهتایی

۳ دهتایی به اضافه‌ی ۲ دهتایی می‌شود ۵ دهتایی

۶ دهتایی منهای ۱ دهتایی می‌شود ۵ دهتایی

۵ دهتایی به اضافه‌ی ۳ دهتایی می‌شود ۸ دهتایی

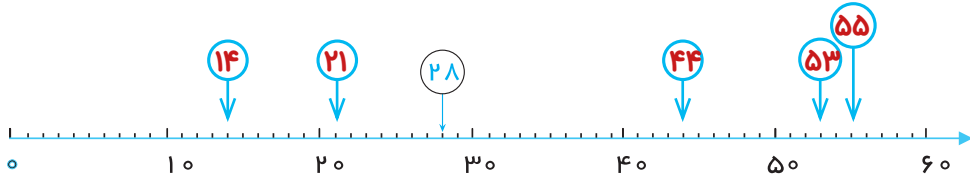
۶ دهتایی به اضافه‌ی ۲ دهتایی می‌شود ۸ دهتایی

۷ دهتایی به اضافه‌ی ۲ دهتایی می‌شود ۹ دهتایی

۵ دهتایی منهای ۳ دهتایی می‌شود ۲ دهتایی

۴

از عدد ۱۰ چهار واحد جلو برو. ۱۴

از عدد ۶۰ پنج واحد عقب برو. ۵۵

از عدد ۴۰ چهار واحد عقب برو. ۴۴

از عدد ۳۰ دو واحد عقب برو. ۲۸

از عدد ۵۰ سه واحد جلو برو. ۵۳

از عدد ۲۰ يك واحد جلو برو. ۲۱

«انتخاب روش حل بر عهده دانش آموز»

۵

$\begin{array}{r} 7 \\ + 8 \\ \hline 15 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 9 \\ \hline 13 \end{array}$	$\begin{array}{r} 13 \\ - 6 \\ \hline 7 \end{array}$
$\begin{array}{r} 15 \\ - 9 \\ \hline 6 \end{array}$ 	$\begin{array}{r} 6 \\ + 7 \\ \hline 13 \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ - 8 \\ \hline 10 \end{array}$
$\begin{array}{r} 11 \\ - 8 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 9 \\ + 8 \\ \hline 17 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \\ + 7 \\ \hline 12 \end{array}$

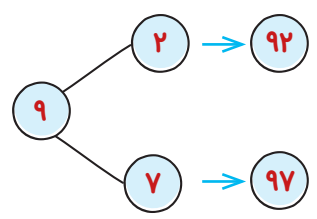
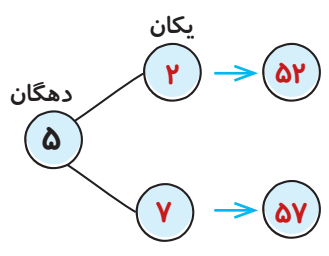
۶

۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
<u>+ ۲</u>	<u>+ ۳</u>	<u>+ ۴</u>	<u>+ ۵</u>	<u>+ ۶</u>	<u>+ ۷</u>	<u>+ ۸</u>	<u>+ ۹</u>
۴	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸

۷

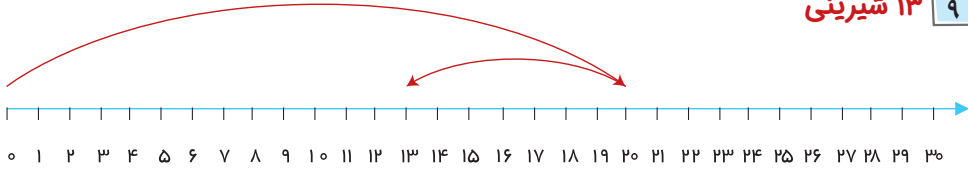
+ ↗	۹	۸	۷	۶
۱	۱۰	۹	۸	۷
۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴
۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳

۸

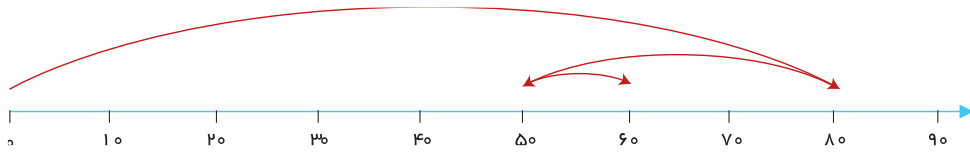

۹ ۱۳ شیرینی

۱۰ ۶۰ جلد کتاب در کتابخانه‌ی احسان قرار دارد.

ساعت و دقیقه

جمع و تفريق دو عدد دو رقمى، تقريب

قربن و فعاليت

۱۱

۴ ۲ ۸ ۱ ۱۲ ۱۴ ۱۸ ۴۱ ۴۲ ۴۸ ۲۱ ۲۴ ۲۸ ۸۱ ۸۲ ۸۴

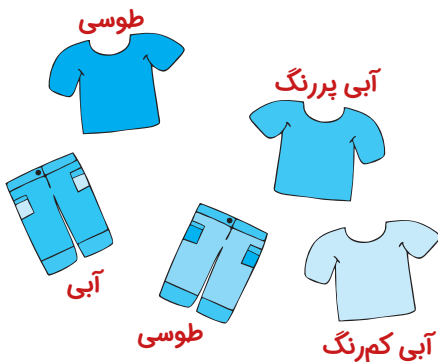
۵ ۷ ۶ ۳ ۷۳ ۷۵ ۷۶ ۵۳ ۵۶ ۵۷ ۶۳ ۶۵ ۶۷ ۳۵ ۳۶ ۳۷

۴ ۹ ۰ ۶ ۴۰ ۴۶ ۴۹ ۶۰ ۶۴ ۶۹ ۹۰ ۹۴ ۹۶

۱۲ عدد بدون تکرار رقمها

۱۳ < ۱۶ < ۱۹ < ۳۱ < ۳۶ < ۳۹ < ۶۱ < ۶۳ < ۶۹

< ۹۱ < ۹۳ < ۹۶

۱۳ شش روز

روز اول بلوز طوسی شلوار آبی

روز دوم بلوز طوسی شلوار طوسی

روز سوم بلوز آبی کمرنگ شلوار طوسی

روز چهارم بلوز آبی کمرنگ شلوار آبی

روز پنجم بلوز آبی پررنگ شلوار طوسی

روز ششم بلوز آبی پررنگ شلوار آبی

$1 + 9 = 10$

$2 + 8 = 10$

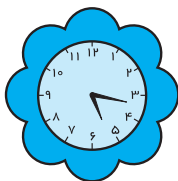
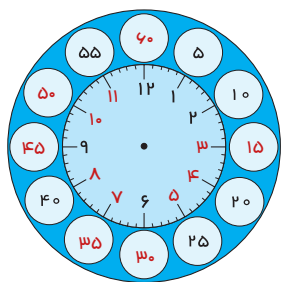
۱۴

$4 + 6 = 10$

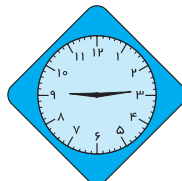
$5 + 5 = 10$

$3 + 7 = 10$

۱۵

دقیقه ۵:۱۷ ساعت

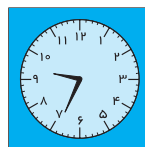
دقیقه ۹:۱۴ ساعت

دقیقه ۳:۵۵ ساعت

دقیقه ۷:۴۳ ساعت

دقیقه ۹:۳۴ ساعت

۱۶

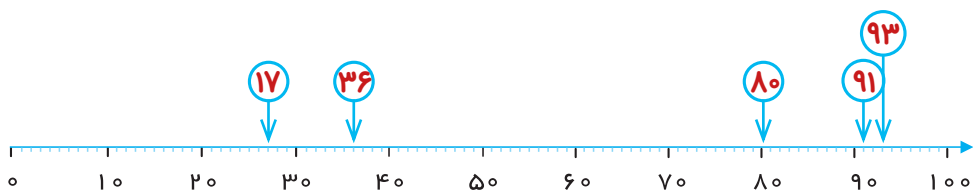
۴۲	۱۸	۷۴	۹۳	۶۷	۵۱	۲۵
۴۰	۵۰	۱۰	۲۰	۷۰	۸۰	۹۰
۱۰۰	۶۰	۷۰	۵۰	۶۰	۳۰	۴۰

۱۷

۳۷	۸۴	۵۷	۹۱	۶۶	۴۹	۲۸	۱۲	۷۸	۴۳
۴۰	۸۰	۶۰	۹۰	۷۰	۵۰	۳۰	۱۰	۸۰	۴۰

$\begin{array}{r} 74 \\ +19 \\ \hline 93 \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ -25 \\ \hline 17 \end{array}$	$\begin{array}{r} 32 \\ +48 \\ \hline 80 \end{array}$	$\begin{array}{r} 67 \\ +24 \\ \hline 91 \end{array}$	$\begin{array}{r} 84 \\ -48 \\ \hline 36 \end{array}$
---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} 26 \rightarrow 30 \\ +33 \rightarrow + \\ \hline 59 \end{array}$	$\begin{array}{r} 38 \rightarrow 40 \\ +52 \rightarrow + \\ \hline 90 \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \rightarrow 40 \\ +51 \rightarrow + \\ \hline 93 \end{array}$
$\begin{array}{r} 86 \rightarrow 90 \\ -63 \rightarrow + \\ \hline 23 \end{array}$	$\begin{array}{r} 89 \rightarrow 90 \\ -77 \rightarrow - \\ \hline 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 19 \rightarrow 20 \\ +44 \rightarrow + \\ \hline 63 \end{array}$
$\begin{array}{r} 57 \rightarrow 60 \\ -36 \rightarrow - \\ \hline 21 \end{array}$	$\begin{array}{r} 44 \rightarrow 40 \\ +48 \rightarrow + \\ \hline 92 \end{array}$	$\begin{array}{r} 69 \rightarrow 70 \\ -18 \rightarrow - \\ \hline 51 \end{array}$

۲۵ نفر دانش‌آموزان کلاس

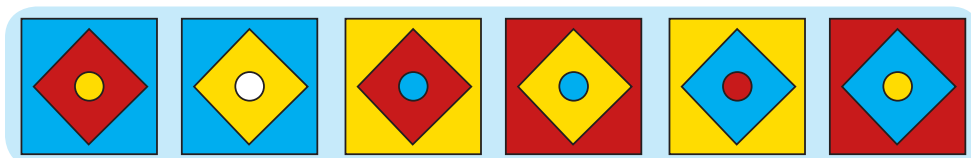
۲۰

گروه سبز	گروه صورتی
۱۵	۱۰
۱۴	۱۱
۱۳	۱۲
۱۰	۱۵
۱۱	۱۴
۱۲	۱۳

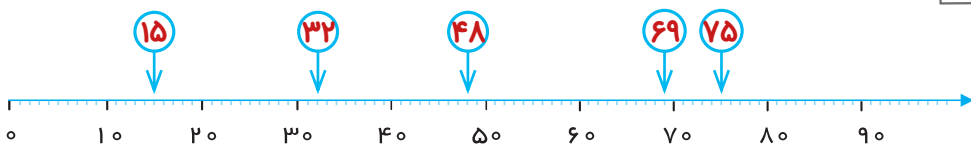
۲۱

۲۴ دقیقه	۲۳ دقیقه	۲۱ دقیقه	۲۰ دقیقه	۱۵ دقیقه	۱۲ دقیقه	۹ دقیقه	۶ دقیقه
----------	----------	----------	----------	----------	----------	---------	---------

۲۲

۲۳

پ. ۷۰

ب. ۸۰

الف. ۵۰

ث. ۳۰

ت. خیر به ۲۰ نزدیکتر است.

۲۴

$$\begin{array}{r} ۲۵ \\ + ۲۳ \\ \hline ۴۵ \\ + ۳ \\ \hline ۴۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۴ \\ - ۶۴ \\ \hline ۲۴ \\ - ۴ \\ \hline ۲۰ \end{array}$$

۲۵

$$\begin{array}{r} ۶۲ \rightarrow ۶۰ \\ - ۲۹ \rightarrow - ۳۰ \\ \hline ۳۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷۵ \rightarrow ۸۰ \\ + ۱۳ \rightarrow + ۱۰ \\ \hline ۹۰ \end{array}$$

فصل دوم

جمع و تفریق اعداد دو رقمی

مفاهیم فصل

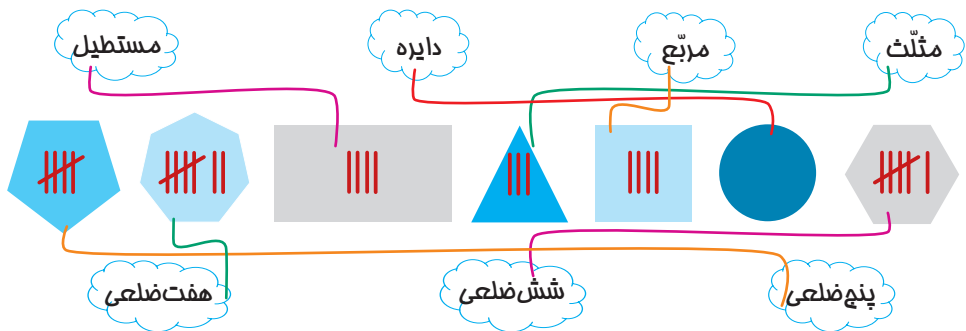
شناخت اعداد دو رقمی، جمع و تفریق
ستونی، محور اعداد، ساعت و دقیقه، جمع و
تفریق دو عدد دو رقمی، تقریب

پند ضلعی‌ها

شناخت، رسم و شمارش اشکال هندسی

مقربن و فعالیت

۱

داخل مثلث چوب‌خط کم‌تری رسم شده است.

۳ چوب‌خط رسم شده است.

داخل هفت ضلعی چوب‌خط بیش‌تری رسم شده است.

۷ چوب‌خط رسم شده است.

داخل همه‌ی شکل‌ها به جز دایره چوب‌خط رسم شده است.

۲

شبهت: هر دو شکل هندسی هستند و هر دو ۴ ضلع و ۴ گوشه دارند.

تفاوت: مربع ۴ ضلع هم‌اندازه دارد اما در مستطیل ضلع‌های رو به روی هم دو به دو با هم برابرند.

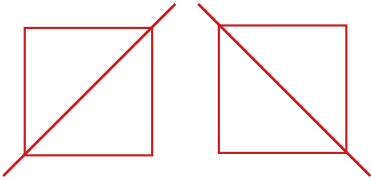
۳ «بر عهده دانش آموز»

۴

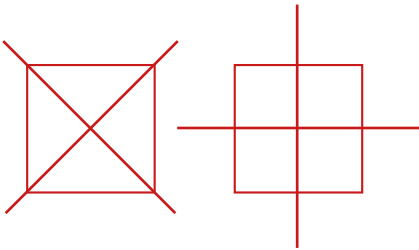
شبهات: هر دو شکل هندسی هستند و هر دو ۳ ضلع و ۳ گوشه دارند.

تفاوت: مثلث شماره (۱) ۳ ضلع هم اندازه دارد. اما در مثلث شماره (۲) ضلع ها هم اندازه نیستند.

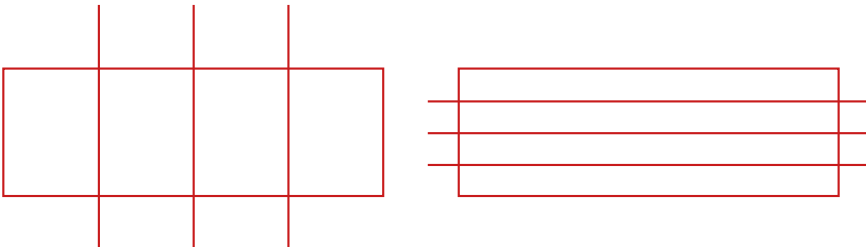
۵ هر مربع می تواند ۲ مثلث باشد.

۶

۷ ۴ مستطیل

«انتخاب رنگ، تکمیل مساله و حل آن بر عهدهی دانش آموز» ۸

۹

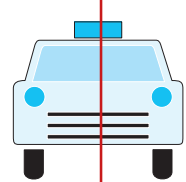
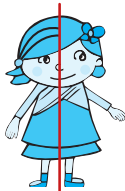
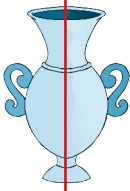
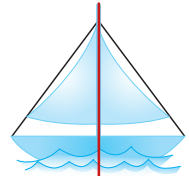
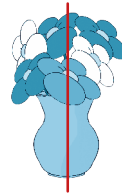
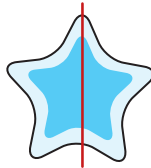
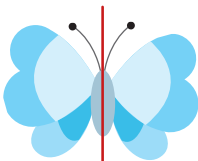
نام شکل دَوم مستطیل	نام شکل اوّل مربع
	

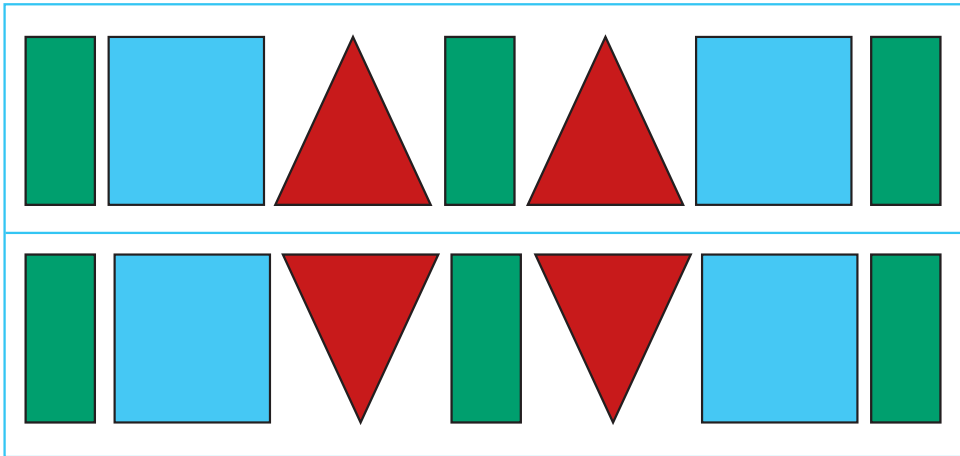
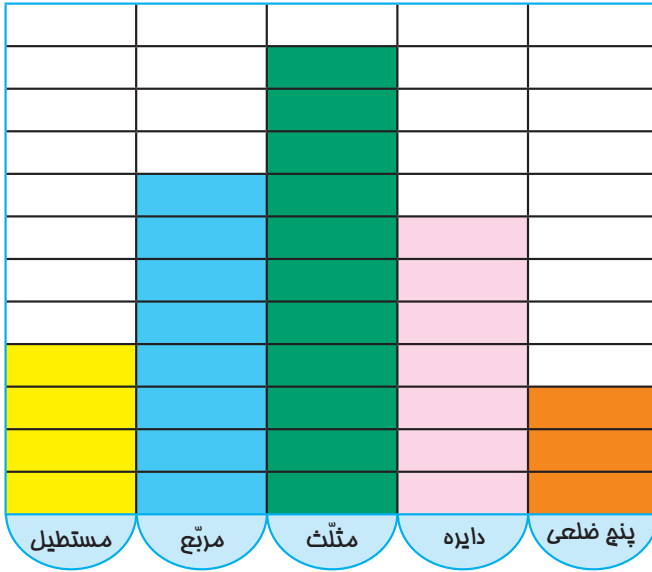
نام شکل دَوم مثلث	نام شکل اوّل مثلث
	

نام شکل دَوم شش ضلعی	نام شکل اوّل پنج ضلعی
	

«پاسخ بر عهدهی دانش آموز» ۱۰

۱۱

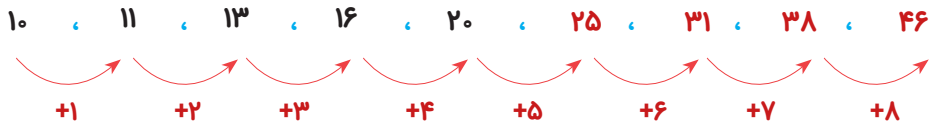
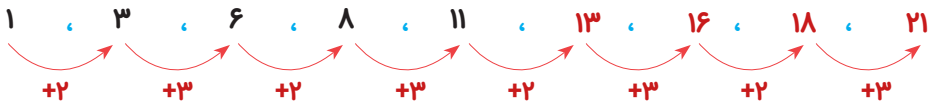
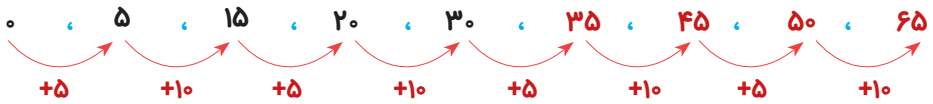

الگوها، خواندن ساعت

مفهوم ربع و نیم، تقارن

مقربن و فعالیت

۱۴

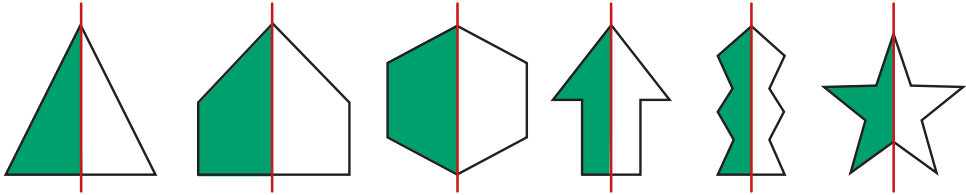

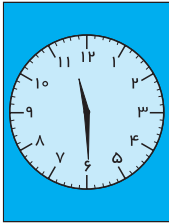
۱۵

$۱۲ : ۳۸$	$۱۰ : ۲۶$	$۷ : ۴۵$	$۹ : ۰۳$

۱۶

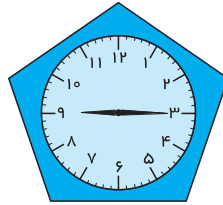

۱۷

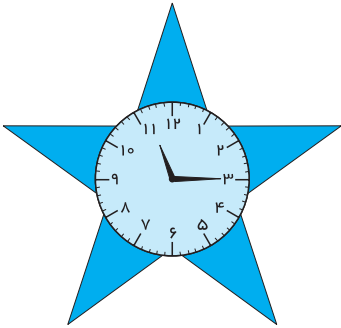
$۱۱ : ۳۰'$

ساعت یازده و نیم است.

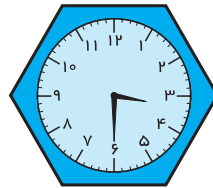
$۹ : ۱۵'$

ساعت نه و ربع است.

$۱۱ : ۱۵'$

ساعت یازده و نیم است.

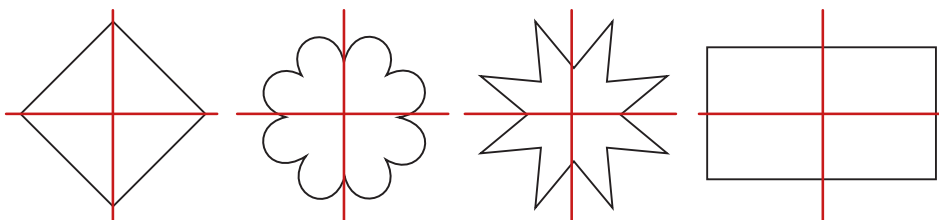

$۳ : ۳۰'$

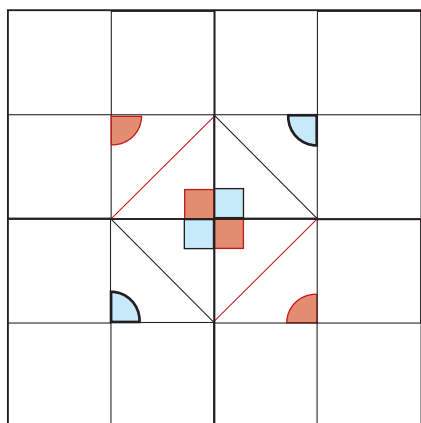
ساعت سه و نیم است.

۱۸ «رنگ آمیزی متقارن بر عهده‌ی دانش آموز»

۱۹

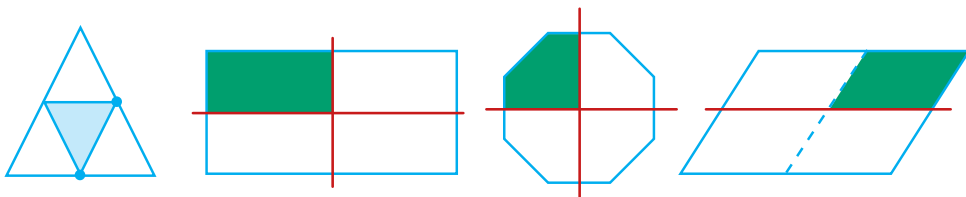

۲۰

(نصف) نیم یعنی یک قسمت از دو قسمت مساوی.

رُبُع یعنی یک قسمت از چهار قسمت مساوی.

۲۱

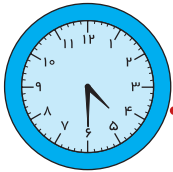
۷:۱۵'

یک ربع بعد از ۷

۱۲:۴۵'

یک ربع مانده به ۱

۴:۳۰'

نیم ساعت بعد از ۴

آقای امینی ساعت هفت و ربع از خانه خارج شد.

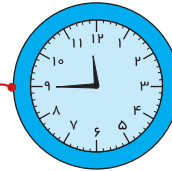
او ساعت هشت و نیم به سر کارش رسید.

در ساعت یک ربع به دوازده برای ناهار رفت.

پس از یک ساعت به سر کارش برگشت.

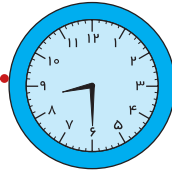
کار او در ساعت چهار و نیم تمام شد.

آقای امینی نیم ساعت بعد از تمام شدن کار به خانه رسید.

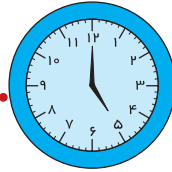
۱۱:۴۵

یک ربع مانده به ۱۲

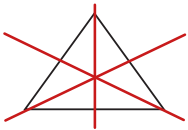
۸:۳۰'

نیم ساعت بعد از ۸

۵:۰۰'

ساعت ۵ است.

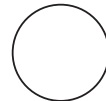
۳

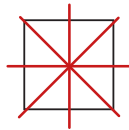
ندارد

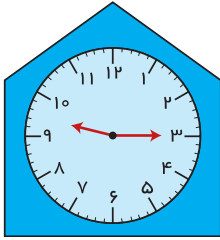
۲

بی نهایت

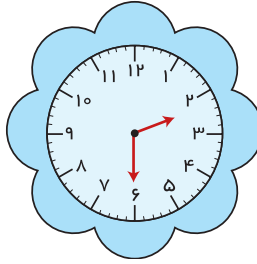

۴

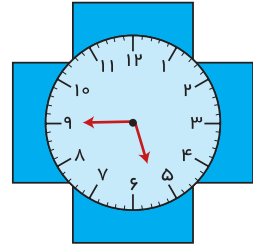
۹:۱۵

نه و ربع

۲:۳۰

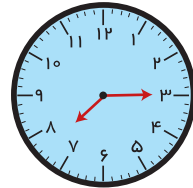
دو و نیم

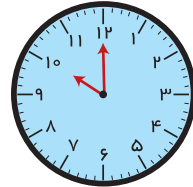
۵:۴۵

یک ربع مانده به ۶

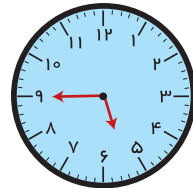
ساعت هفت و ربع است.

ساعت ده است.

ساعت یک ربع مانده به شش است.

فصل چهارم

عددهای سه رقمی

مفاهیم فصل

عددهای سه رقمی و شناخت آن‌ها، چرتکه، پول، حل مسئله، عدد نویسی و الگونیویسی
عددهای سه رقمی

عددهای سه رقمی و شناخت آن‌ها، پرتکه، پول

مقربن و فعالیت

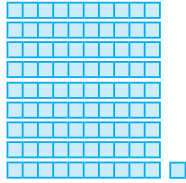
۱

با حروف	عدد	تعداد دسته‌ها
چهل و هشت	۴۸	۴ دسته‌ی ده‌تایی
پنجاه و هشت	۵۸	۵ دسته‌ی ده‌تایی

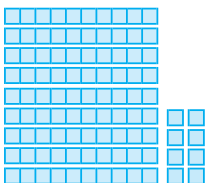
۲

۵۰ پنجاه

۹۱ نود و یک

۹۸ نود و هشت

۳

$70 + 30 = 100$

۴

ریال ۵

ریال ۵۰

ریال ۶۰

ریال ۱۰

ریال ۱۰۰

۵

۹۰ + ۱۰ = ۱۰۰

۷۰ + ۳۰ = ۱۰۰

۵۰ + ۵۰ = ۱۰۰

۸۰ + ۲۰ = ۱۰۰

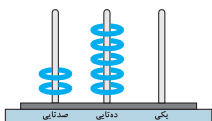
۶۰ + ۴۰ = ۱۰۰

۰ + ۱۰۰ = ۱۰۰

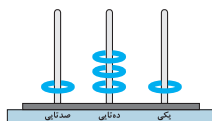
۶

$100 - 10 = 90$

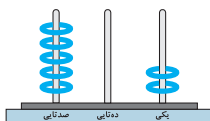
۷

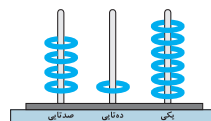
۲۵۰

۱۳۱

۵۰۲

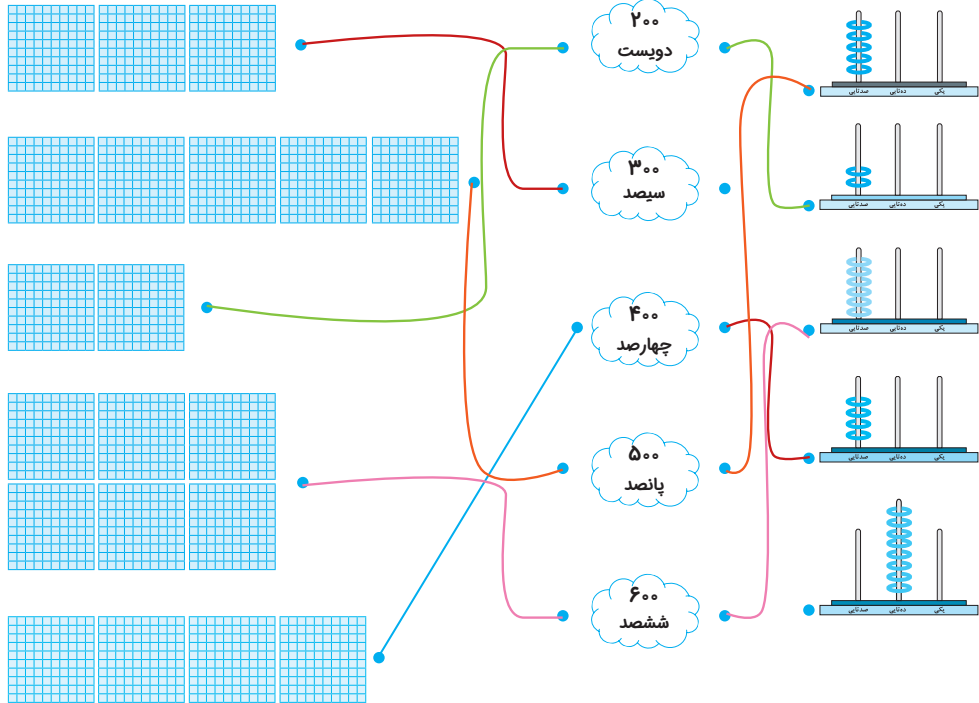
۴۱۶

۹ : ۲۰'	زمان رسیدن به قصابی
۱۰ : ۰۰'	زمان رسیدن به میوه‌فروشی
۱۰ : ۳۰'	زمان رسیدن به لبنیاتی
۱۱ : ۵'	زمان رسیدن به خانه

با حروف	با رقم
دویست و شصت	۲۶۰
چهارصد و هشت	۴۰۸
سیصد و پنجاه و نه	۳۵۹
صد و هفتاد و پنج	۱۷۵

صدتایی	دهتایی	یکی	با رقم	با حروف
۲	۴	۱	۲۴۱	دویست و چهل و یک
۵	۶	۳	۵۶۳	پانصد و شصت و سه
۳	۱	۸	۳۱۸	سیصد و هجده
۶	۲	۴	۶۲۴	ششصد و بیست و چهار
۹	۳	۵	۹۳۵	نهصد و سی و پنج

حل مسئله، عدد نویسی و الگوی عددهای ده رقمی

قربن و فعالیت

۱۲

نسرین	۱۱۰	۱۳۰	۱۵۰	۱۷۰	۱۴۰	۱۶۰	۱۸۰
شیرین	۱۲۰	۱۴۰	۱۶۰	۱۸۰	۱۵۰	۱۷۰	۱۹۰

شیرین	۸۴۰	۶۵۰	۳۷۰	۵۹۰	۷۲۰	۴۱۰	۲۶۰
نسرین	۹۴۰	۷۵۰	۴۷۰	۶۹۰	۸۲۰	۵۱۰	۳۶۰

۱۳

عدد قبل	بین	عدد بعد
۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸
۴۸۳	۴۸۲	۴۸۵

عدد قبل	بین	عدد بعد
۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳
۵۹۸	۵۹۹	۶۰۰

۱۴

الف.

۱۱۱ - ۲۲۲ - ۳۳۳ - ۴۴۴ - ۵۵۵ - ۶۶۶ - ۷۷۷ - ۸۸۸ - ۹۹۹

ب.

۱۰۰ - ۲۰۰ - ۳۰۰ - ۴۰۰ - ۵۰۰ - ۶۰۰ - ۷۰۰ - ۸۰۰ - ۹۰۰

ج.

۲۹۰ - ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۲۹۵ - ۲۹۶ - ۲۹۷ - ۲۹۸

ت.

۱۰۱ - ۲۰۱ - ۳۰۱ - ۴۰۱ - ۵۰۱ - ۶۰۱ - ۷۰۱ - ۸۰۱ - ۹۰۱

ث.

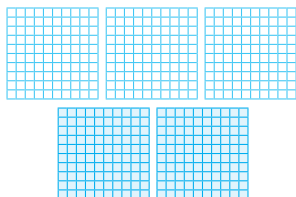
ج.

$$\begin{array}{r} 999 \\ - 987 \\ \hline 012 \end{array}$$

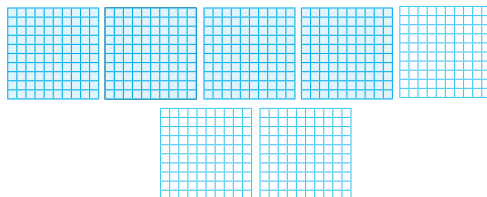
چ.

$$\begin{array}{r} 999 \\ - 100 \\ \hline 899 \end{array}$$

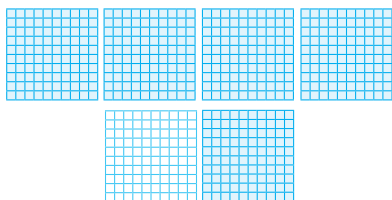
۱۵

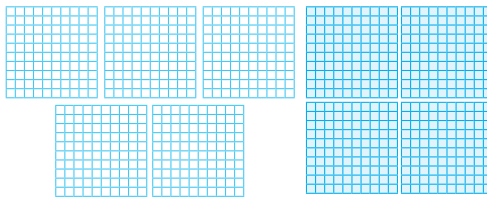
$$300 + 200 = 500$$

$$400 + 300 = 700$$

$$400 + 200 = 600$$

$$500 + 400 = 900$$

۱۶

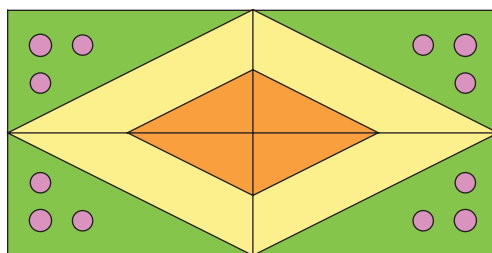
۸۶۰	۸۷۰	۸۸۰	۸۹۰	۹۰۰	۹۱۰	۹۲۰	۹۳۰	۹۴۰
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

دهتا دهتا

۱۵۷	۲۵۷	۳۵۷	۴۵۷	۵۵۷	۶۵۷	۷۵۷	۸۵۷	۹۵۷
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

صدتا صدتا

۱۷

مانند نمونه در هر جای خالی عبارت مناسب بنویسید. ۱۸

نمونه

$$۲ \text{ صدتایی} + ۴ \text{ صدتایی} = ۶ \text{ صدتایی} \longrightarrow ۲۰۰ + ۴۰۰ =$$

ششصد

$$۱ \text{ صدتایی} + ۷ \text{ صدتایی} = ۸ \text{ صدتایی} \longrightarrow ۱۰۰ + ۷۰۰ =$$

هشت صد

$$۳ \text{ صدتایی} + ۵ \text{ صدتایی} = ۸ \text{ صدتایی} \longrightarrow ۳۰۰ + ۵۰۰ =$$

هشت صد

$$۷ \text{ صدتایی} + ۲ \text{ صدتایی} = ۹ \text{ صدتایی} \longrightarrow ۷۰۰ + ۲۰۰ =$$

نهصد

$$۶ \text{ صدتایی} + ۳ \text{ صدتایی} = ۹ \text{ صدتایی} \longrightarrow ۶۰۰ + ۳۰۰ =$$

نهصد

۱۹

$۱۰۴ + ۶ = ۱۱۰$

$۲۱۸ + ۳ = ۲۲۱$

$۳۱۷ + ۵ = ۳۲۲$

$۴۱۶ + ۴ = ۴۲۰$

$۷۲۹ + ۶ = ۷۳۵$

$۶۴۸ + ۴ = ۶۵۲$

۲۰

$۱۰۰ + ۵ = ۱۰۵$

$۱۰۰ - ۵ = ۹۵$

$۱۰۲ + ۴ = ۱۰۶$

$۹۴ + ۸ = ۱۰۲$

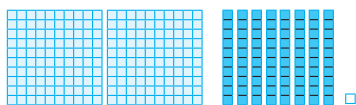
$۹۹ + ۸ = ۱۰۷$

$۱۰۱ + ۷ = ۱۰۸$

$۹۳ + ۸ = ۱۰۱$

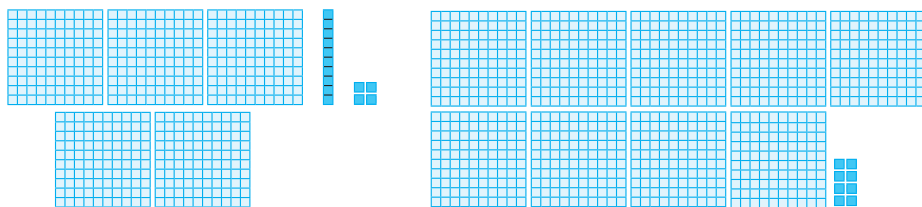
$۱۰۴ - ۷ = ۹۷$

۲۱

$۲۰۰ + ۸۰ + ۱ = ۲۸۱$

دویست و هشتاد و یک

$۵۰۰ + ۱۰ + ۴ = ۵۱۴$

پانصد و چهل و چهارده

$۹۰۰ + ۰ + ۸ = ۹۰۸$

نهصد و هشت

۲۲

$۱۰۵ - ۲۰۵ - ۳۰۵ - ۴۰۵ - ۵۰۵ - ۶۰۵ - ۷۰۵ - ۸۰۵ - ۹۰۵$

$۴۱۸ - ۴۲۸ - ۴۳۸ - ۴۴۸ - ۴۵۸ - ۴۶۸ - ۴۷۸ - ۴۹۸$

$۵۶۴ - ۵۶۵ - ۵۶۶ - ۵۶۷ - ۵۶۸ - ۵۶۹ - ۵۷۰ - ۵۷۱ - ۵۷۲$

$$۹۸ + ۸ = ۱۰۶$$

فصل پنجم

اندازه‌گیری

مفاهیم فصل

اندازه‌گیری طول، ابزارهای اندازه‌گیری، ساعت،
اندازه‌گیری دقیق، حل مسئله، مترو سانتی‌متر،
اندازه‌گیری دقیق شکل‌های هندسی

اندازه گیری طول، ابزارهای اندازه گیری، ساعت، اندازه گیری دقیق

مدرین و فعالیت

۱

یک ربع بعد ← نیم ساعت قبل →

۲ : ۰۰' ۱ : ۴۵' ۱ : ۱۵'

نیم ساعت بعد → یک ربع قبل ←

۵ : ۴۰' ۵ : ۱۰' ۴ : ۵۵'

نیم ساعت بعد → نیم ساعت قبل ←

۸ : ۵۰' ۸ : ۲۰' ۷ : ۵۰'

یک ربع بعد → یک ربع قبل ←

۱۲ : ۲۵' ۱۲ : ۱۰' ۱۱ : ۵۵'

۲ خط کش، زیرا دقیق تر است.

۳

۴ : ۴۵'

۴ : ۱۵'

کلاس ورزش محمود نیم ساعن طول کشیده است.

۳۰ دقیقه یعنی نیم ساعت

۴

الف. ۱۰ میلی متر

ب. سانتی متر و میلی متر

پ. ۴ سانتی متر و ۳۵ میلی متر

ت. ۶۵ میلی متر

ث. ۹ سانتی متر و ۷ میلی متر

۵ «بر عهده دانش آموز با کمک خط کش و با توجه به اندازه های داده شده رسم شود»

ارزشیابی نیم سال اول

۱

$$9 + 7 = 16$$

$$14 - 8 = 6$$

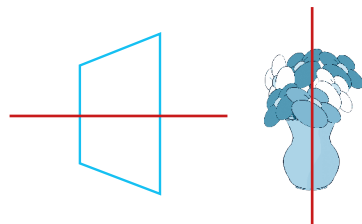
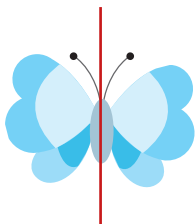
$$20 + 70 = 90$$

$$80 - 30 = 50$$

$$400 + 300 = 700$$

$$900 - 500 = 400$$

۲

۳

مربع

مستطیل

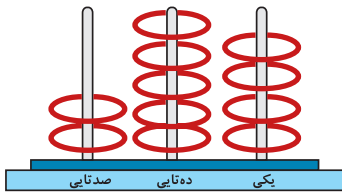
تفاوت: مربع چهار ضلع هم اندازه دارد اما در مستطیل ضلع های روبه رو دو به دو با یکدیگر هم اندازه هستند.

شباهت: هر دو شکل هندسی هستند و هر دو چهار ضلع و چهار گوشه دارند.

۴

۵۴۲ - ۵۴۳ - ۵۴۴ - ۵۴۵ - ۵۴۶ - ۵۴۷ - ۵۴۸ - ۵۴۹ - ۵۵۰ - ۵۵۱ - ۵۵۲

۵۵۳ - ۵۵۴ - ۵۵۵ - ۵۵۶ - ۵۵۷ - ۵۵۸ - ۵۵۹ - ۵۶۰

۵

با حروف: **دویست و پنجاه و چهار**

صدتایی	دهتایی	یکی
۲	۵	۴

با رقم: **۲۵۴** با حروف: **دویست و پنجاه و چهار**

اگر یک دسته‌ی صدتایی از آن کم کنیم عدد ۱۵۴ به دست می‌آید.

۶ | ۳ صدتایی و ۶ دهتایی و ۹ یکی می‌شود: ۲۵۹

۷ یکی و ۴ صدتایی می‌شود: ۴۰۷

۷

$$97 + 8 = 105$$

$$104 - 9 = 95$$

$$96 + 6 = 102$$

$$110 - 11 = 99$$

۸

بزرگ‌ترین: ۸۷۴

کوچک‌ترین: ۴۷۸

۹

۹۵۴ - ۹۶۳ - ۹۷۲ - ۹۴۵ - ۹۳۶ - ۹۲۷

۸۵ ، ۸۰ ، ۷۵ ، ۷۰ ، ۶۵ ، ۶۰ ، ۵۵ ، ۵۰

↖ ↗

-۵ -۵

۱۷۹ ، ۱۸۲ ، ۱۸۵ ، ۱۸۸ ، ۱۹۱ ، ۱۹۴ ، ۱۹۷ ، ۲۰۰

↖ ↗

+۳ +۳

۳۰۸ ، ۳۱۸ ، ۳۲۸ ، ۳۳۸ ، ۳۴۸ ، ۳۵۸ ، ۳۶۸

↖

+۱۰

۱۲:۱۰ ، ۱۲:۲۰ ، ۱۲:۳۰ ، ۱۲:۴۰ ، ۱۲:۵۰ ، ۱۳:۰۰ ، ۱۳:۱۰ ، ۱۳:۲۰

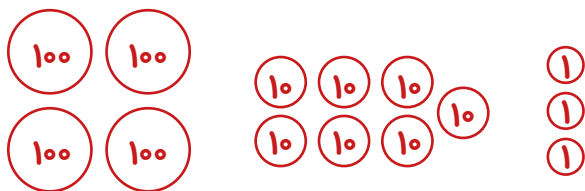
↖ ↗

+۱۰ دقیقه +۱۰ دقیقه

۶:۵۵ ، ۵:۵۰ ، ۴:۴۵ ، ۳:۴۰ ، ۲:۳۵ ، ۱:۳۰

↖

- ۱ ساعت و ۵ دقیقه

۱۲ | عدد ۷۲ به ۷۰ نزدیکتر است.

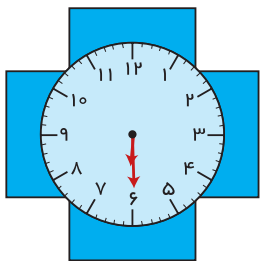
عدد ۳۶۳ به ۴۰۰ نزدیکتر است.

۱۳ اگر یکان عدد ۴۶۲ را حذف کنیم به عدد ۴۶۰ می‌رسیم، که این عدد به ۵۰۰ نزدیک‌تر است.

اگر یکان و دهگان عدد ۷۹۳ را حذف کنیم به عدد ۷۰۰ می‌رسیم.

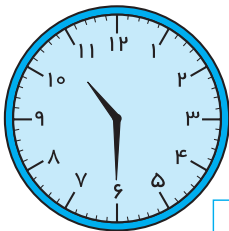
۱۴ طول این مداد ۷ گیره و ۱۲ چینه است.

۱۵ «بر عهده دانش‌آموز»

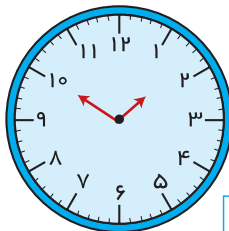

۱۶ مادر مسعود ساعت ۶ و نیم از خانه خارج شده است و مسعود ساعت ۸ و نیم به کلاس رسیده است.

۱۷

10:30

02:50

حل مسئله، متر وسانتی متر

اندازه گیری دقیق شکل های هندسی

مقربن و فعالیت

۶

$$۷۰ + ۱۸ = ۹۸$$

$$۲۶ + ۶۰ = ۸۶$$

$$۵۴ + ۲۰ = ۷۴$$

$$۴۷ + ۳۱ = ۷۸$$

۷

$$۶۰ + ۲۷ = ۸۷$$

$$۸۱ + ۱۰ = ۹۱$$

$$۴۲ + ۶۰ = ۱۰۲$$

$$۳۰ + ۶۷ = ۹۷$$

۸

$$\underline{۴۲} + ۳۶ = ۷۸$$

$$۳۰ + ۳۶ = ۶۶$$

$$۳۶ + ۳۶ = ۷۲$$

$$۴۲ + ۳۶ = ۷۸$$

$$\underline{۲۸} + ۵۳ = ۸۱$$

$$۴۰ + ۵۳ = ۹۳$$

$$۸۰ + ۵۳ = ۱۳۳$$

$$۲۸ + ۵۳ = ۸۱$$

$$۴۳ + \underline{۲۹} = ۷۲$$

$$۴۳ + ۱۹ = ۶۲$$

$$۴۳ + ۳۹ = ۸۲$$

$$۴۳ + ۲۹ = ۷۲$$

۹

حدس اول: ۷ ماشین و ۳ موتور

حدس دوم: ۶ ماشین و ۵ موتور

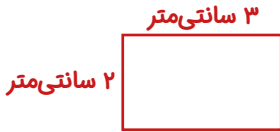
۱۰

حدس اول: ۵ پسرانه و ۴ دخترانه
حدس دوم: ۴ پسرانه و ۳ دخترانه + ۲ دکمه اضافی

۱۱

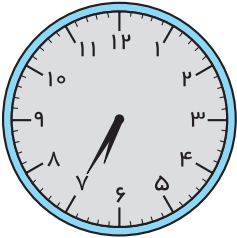
حدس اول: ۲ کتاب قصه و ۶ کتاب شعر
حدس دوم: ۴ کتاب قصه و ۳ کتاب شعر

۱۲ پهنای آن ۲ سانتی متر و درازای آن ۳ سانتی متر است.

۱۳

با توجه به عقربه‌های هر ساعت جاهای خالی را به طور مناسب پر کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.
ساعت ۶:۳۵ است و ۲۵ دقیقه دیگر ساعت ۷ می‌شود.

در حیاط مدرسه ساعت ۹:۱۵ را نشان می‌دهد. زنگ کلاس ساعت ۹:۳۰ می‌خورد.
بچه‌ها هنوز ۱۵ دقیقه (یک ربع) فرصت دارند در حیاط مدرسه با دوستانشان بازی کنند.

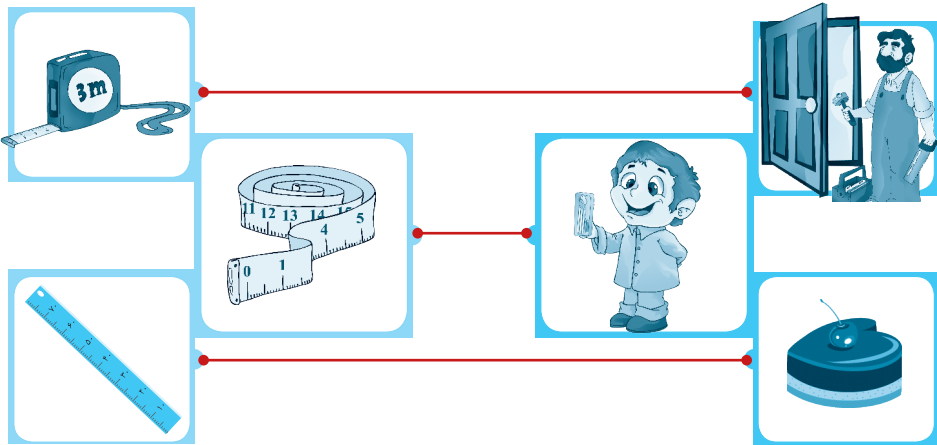

ساعت ۱۱:۵۰ یاس از مادر پرسید که ناهار کی حاضر می‌شود. مادر جواب داد که ناهار در ساعت ۱۲:۱۵ آماده است. یاس به برادرش گفت: که ۱۵ دقیقه‌ی دیگر باید صبر کنی تا غذا حاضر شود.

۱۴ ۸۶ میلی‌متر یا ۸ سانتی‌متر و ۶ میلی‌متر

$$۵۶ + ۳۰ = ۸۶$$

۱۵

۱۶ «بر عهده دانش‌آموز»

برای اندازه‌گیری دور مچ خود متر را دور دستش گذاشت و از صفر اندازه گرفت.

۱۷ «بر عهده دانش‌آموز»

هر مربع دارای ۴ ضلع هم‌اندازه‌ی خود هستند.

نتیجه می‌گیریم که در بعضی مثلث‌ها هر سه ضلع آن‌ها هم اندازه هستند و بعضی مثلث‌ها اندازه سه ضلع با هم متفاوت است.

فصل ششم

جمع و تفریق عددهای سه رقمی

مفاهیم فصل

مقایسه‌ی عددهای دو رقمی و سه رقمی، حل
جمع و تفریق مرحله‌ای، گسترده‌نویسی،
الگویابی، حل مسئله (زیرمسئله)، جمع و
تفریق با انتقال، حل مسئله

مقایسه‌ی عددهای دو رقمی و سه رقمی

جمع و تفهیق مرحله‌ای، گسترده‌نویسی

قرین و فعالیت

۱

$$۹۷ > ۶۸ \quad \text{چون} \quad ۹ > ۶$$

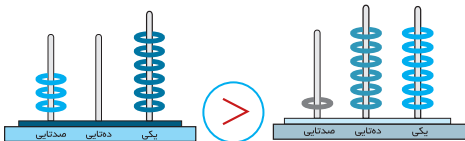
$$۵۱ > ۴۹ \quad \text{چون} \quad ۵ > ۴$$

$$۳۹۸ < ۴۰۱ \quad \text{چون} \quad ۳ < ۴$$

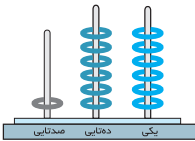
$$۷۱۶ > ۶۷۰ \quad \text{چون} \quad ۷ > ۶$$

$$۸۲۹ > ۷۸۲ \quad \text{چون} \quad ۸ > ۷$$

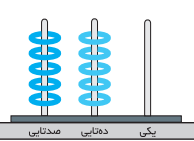
$$۱۹۵ < ۲۰۰ \quad \text{چون} \quad ۱ < ۲$$

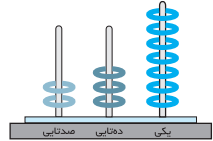
$$>$$

$$۳۰۶ > ۱۶۶ \quad \text{چون}$$

$$>$$

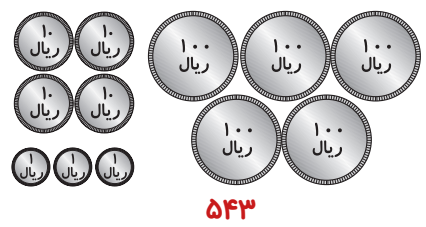
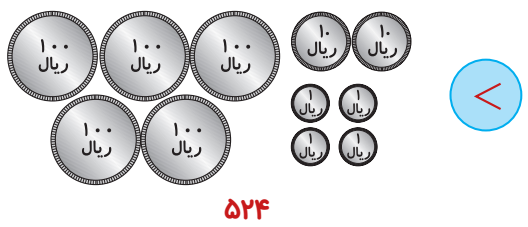
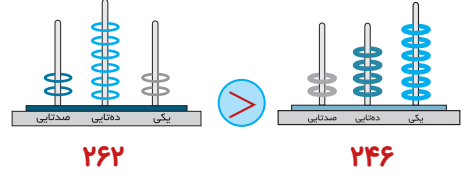
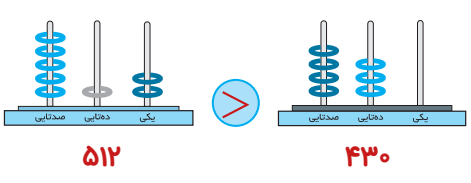
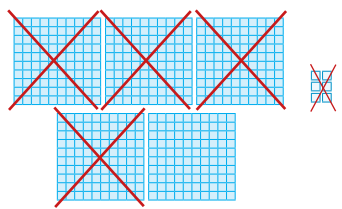
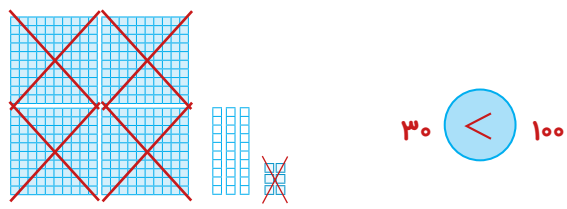
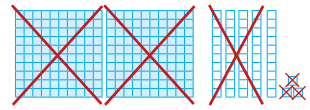
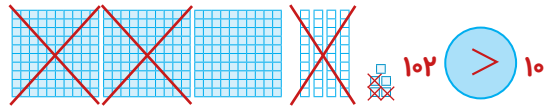
$$۵۵۰ > ۲۳۷ \quad \text{چون}$$

$$\cancel{۲۰۰} + \cancel{۳۰۰} + \cancel{۵۰} + \cancel{۷۰} + \cancel{۸} < ۹۰ + \cancel{۷۰} + \cancel{۳۰۰} + \cancel{۸} + \cancel{۲۰۰}$$

$$\cancel{۹} + \cancel{۶۰۰} + \cancel{۳۰} + \cancel{۵} + \cancel{۲۱۰} + \cancel{۳۷} = \cancel{۶۳۵} + \cancel{۲۰۰} + \cancel{۹} + ۱۰ + ۳۱ + ۶$$

$$\cancel{۶۱۷} + \cancel{۱۰۰} + \cancel{۲۰۰} + \cancel{۳۰۰} + ۸۰ < \cancel{۳۰۰} + \cancel{۲۰۰} + \cancel{۳۰۰} + \cancel{۱۷} + ۸۳$$

$$۸۸۰ \rightarrow ۸۰۰ + ۸۰$$

$$۳۰۵ \rightarrow ۳۰۰ + ۵$$

$$۲۰۰ + ۹۰ + ۷ \rightarrow ۲۹۷$$

$$۴۰۰ + ۱ + ۶ \rightarrow ۴۰۶$$

۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰
۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰	۲۰۰
۲۱۰	۲۲۰	۲۳۰	۲۴۰	۲۵۰	۲۶۰	۲۷۰	۲۸۰	۲۹۰	۳۰۰
۳۱۰	۳۲۰	۳۳۰	۳۴۰	۳۵۰	۳۶۰	۳۷۰	۳۸۰	۳۹۰	۴۰۰
۴۱۰	۴۲۰	۴۳۰	۴۴۰	۴۵۰	۴۶۰	۴۷۰	۴۸۰	۴۹۰	۵۰۰
۵۱۰	۵۲۰	۵۳۰	۵۴۰	۵۵۰	۵۶۰	۵۷۰	۵۸۰	۵۹۰	۶۰۰
۶۱۰	۶۲۰	۶۳۰	۶۴۰	۶۵۰	۶۶۰	۶۷۰	۶۸۰	۶۹۰	۷۰۰
۷۱۰	۷۲۰	۷۳۰	۷۴۰	۷۵۰	۷۶۰	۷۷۰	۷۸۰	۷۹۰	۸۰۰
۸۱۰	۸۲۰	۸۳۰	۸۴۰	۸۵۰	۸۶۰	۸۷۰	۸۸۰	۸۹۰	۹۰۰
۹۱۰	۹۲۰	۹۳۰	۹۴۰	۹۵۰	۹۶۰	۹۷۰	۹۸۰	۹۹۰	

$$\begin{array}{r} ۲۵۰ \\ + ۳۳۰ \\ \hline ۵۸۰ \end{array} \quad \begin{array}{r} ۸۹۰ \\ - ۷۵۰ \\ \hline ۱۴۰ \end{array}$$

$۱۴۰ + ۷۲۰ = \underline{۸۶۰}$

$۴۹۰ + ۳۱۰ = \underline{۸۰۰}$

$۶۳۰ + ۱۶۰ = \underline{۷۹۰}$

$۳۸۰ + ۴۲۰ = \underline{۸۰۰}$

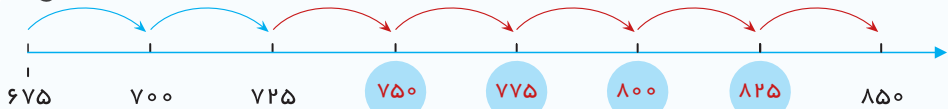
$۵۶۰ + ۲۳۰ = \underline{۷۹۰}$

$۲۵۰ + ۶۴۰ = \underline{۸۹۰}$

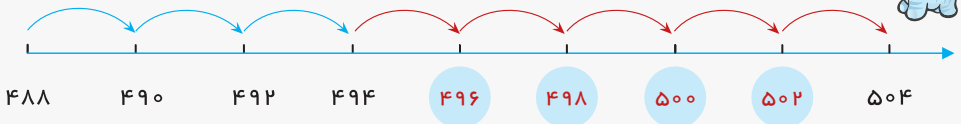
$۴۶۰ + ۴۴۰ = \underline{۹۰۰}$

$۷۳۰ + ۲۴۰ = \underline{۹۷۰}$

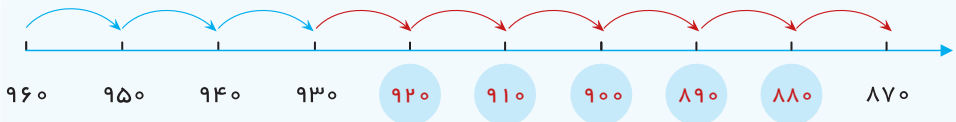
$۱۱۰ + ۵۲۰ = \underline{۶۳۰}$

از عدد **۶۷۵** شروع می‌شود و **۲۵** تا **۲۵** تا اضافه می‌شود تا به **۸۵۰** می‌رسد.

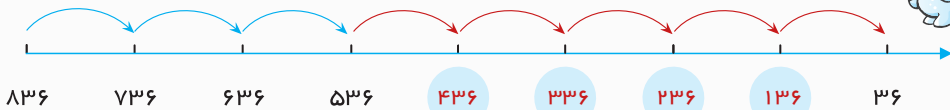

از عدد **۴۸۸** شروع می‌شود و **۲** تا **۲** تا می‌شود تا به **۵۰۴** می‌رسد.

از عدد **۹۶۰** شروع می‌شود و **۱۰** تا **۱۰** تا به **۸۷۰** می‌رسد.

از عدد **۸۳۶** شروع می‌شود و **۱۰۰** تا **۱۰۰** تا به ۳۶ می‌رسد.

۸

$$\begin{array}{r} ۳۲۵ \\ + ۴۱۳ \\ \hline ۷۲۵ \\ + ۱۳ \\ \hline ۷۳۵ \\ ۳ \\ \hline ۷۳۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۴۲ \\ + ۸۲۷ \\ \hline ۹۴۲ \\ + ۲۷ \\ \hline ۹۶۲ \\ + ۷ \\ \hline ۹۶۹ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۱۶ \\ + ۲۷۱ \\ \hline ۷۱۶ \\ + ۷۱ \\ \hline ۷۸۶ \\ + ۱ \\ \hline ۷۸۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۳۰ \\ + ۱۵۹ \\ \hline ۷۳۰ \\ + ۵۹ \\ \hline ۷۸۰ \\ + ۹ \\ \hline ۷۸۹ \end{array}$$

۹

$$\begin{array}{r} ۸۷۳ \\ - ۴۲۱ \\ \hline ۴۷۳ \\ - ۲۱ \\ \hline ۴۵۳ \\ - ۱ \\ \hline ۴۵۲ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۵۲ \\ - ۱۳۱ \\ \hline ۵۵۲ \\ - ۳۱ \\ \hline ۵۲۲ \\ - ۱ \\ \hline ۵۲۱ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۴۶ \\ - ۳۲۳ \\ \hline ۱۴۶ \\ - ۲۳ \\ \hline ۱۲۶ \\ - ۳ \\ \hline ۱۲۳ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷۹۸ \\ - ۶۱۴ \\ \hline ۱۹۸ \\ - ۱۴ \\ \hline ۱۸۸ \\ - ۴ \\ \hline ۱۸۴ \end{array}$$

حل مسئله، زیر مسئله، الگویابی

جمع و تقبیق انتقالی، مقایسه، گسترده نویسی

تمرین و فعالیت

$$\begin{array}{r} 768 \\ - 437 \\ \hline 331 \end{array}$$

۱۰

۱) تعداد کتاب های شعر چندتا است؟ ۳۳۱

$$\begin{array}{r} 224 \\ + 213 \\ \hline 437 \end{array}$$

۲) چند کتاب داستانی و علمی دارد؟ ۴۳۷

$$\begin{array}{r} 570 \\ + 125 \\ \hline 695 \end{array}$$

۱۱

۱) چند ساندویچ در ظهر و عصر فروخته است؟ ۶۹۵

$$\begin{array}{r} 996 \\ - 695 \\ \hline 301 \end{array}$$

۲) چند ساندویچ برای فروش شب می ماند؟ ۳۰۱

۱۲

۱) $21 + 8 = 29$

۲) $29 + 8 = 37$

صدتایی	دهتایی	یکی
۴	① ۵	۹
+ ۳	۳	۵
۷	۹	۴

$$\begin{array}{r} 459 \\ + 335 \\ \hline 794 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 36 \\ 946 \\ - 617 \\ \hline 329 \end{array}$	$\begin{array}{r} 517 \\ 767 \\ - 548 \\ \hline 219 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 313 \\ 423 \\ - 254 \\ \hline 169 \end{array}$	$\begin{array}{r} 715 \\ 285 \\ - 106 \\ \hline 179 \end{array}$	$\begin{array}{r} 417 \\ 652 \\ - 348 \\ \hline 304 \end{array}$
---	--	--	--	--

حمید يك بسته مدارنگی و يك پاك‌كن خرید. او باید **۹۳۰ تومان** بپردازد.

$$\begin{array}{r} 680 \\ + 250 \\ \hline 930 \end{array}$$

رامین يك مداد و يك تراش خرید. او باید **۴۵۵ تومان** بپردازد.

$$\begin{array}{r} 270 \\ + 185 \\ \hline 455 \end{array}$$

مرتضی يك خط‌کش و يك تراش خرید. او باید **۵۶۵ تومان** بپردازد.

$$\begin{array}{r} 295 \\ + 270 \\ \hline 565 \end{array}$$

سامان يك خط‌کش و يك پاك‌كن خرید. او باید **۵۴۵ تومان** بپردازد.

$$\begin{array}{r} 295 \\ + 250 \\ \hline 545 \end{array}$$

پارسا يك پاك‌كن و يك بسته مدارنگی خرید. او باید **۹۳۰ تومان** بپردازد.

$$\begin{array}{r} 250 \\ + 680 \\ \hline 930 \end{array}$$

۱۶

$$\begin{array}{r} 715 \\ \cancel{7} \cancel{1} \cancel{5} \\ - 372 \\ \hline 484 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 414 \\ \cancel{4} \cancel{1} \cancel{4} \\ - 263 \\ \hline 285 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 311 \\ \cancel{3} \cancel{1} \cancel{1} \\ - 324 \\ \hline 091 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 510 \\ \cancel{5} \cancel{1} \cancel{0} \\ - 523 \\ \hline 081 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 612 \\ \cancel{6} \cancel{1} \cancel{2} \\ - 254 \\ \hline 475 \end{array}$$

۱۷

$$\begin{array}{r} 310 \\ \cancel{3} \cancel{1} \cancel{0} \\ - 38 \\ \hline 602 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 510 \\ \cancel{5} \cancel{1} \cancel{0} \\ - 62 \\ \hline 540 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 310 \\ \cancel{3} \cancel{1} \cancel{0} \\ - 112 \\ \hline 428 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 312 \\ \cancel{3} \cancel{1} \cancel{2} \\ - 140 \\ \hline 288 \end{array}$$

الف. ۶۰۲

ب. ۵۴۰

پ. ۴۲۸

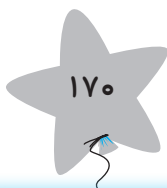
ت. ۲۸۸

۱۸

$$۶۰۰ + ۵۰ + ۲$$

$$۱۰۰ + ۷۰$$

$$۹۰۰ + ۸$$

۱۹

$$\begin{array}{r} ۳۵۰ \\ +۴۳۸ \\ \hline ۷۸۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۹۹ \\ -۷۸۸ \\ \hline ۱۱۱ \end{array}$$

۲۰

$$۱۳۷ + ۲۰۰ + ۴۰۰ + ۵۰ + ۹ < ۸۰۰ + ۳۰ + ۷ + ۶۰۰ + ۹۵$$

$$۳۰۰ + ۲۰۰ + ۶۰۰ + ۷۰ + ۶ = ۵۰۰ + ۴۰۰ + ۲۰۰ + ۶۰ + ۱۶$$

فصل هفتم

کسرها و احتمال

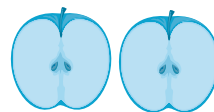
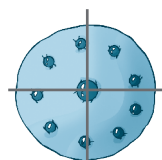
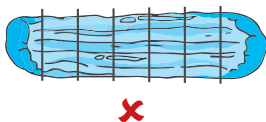
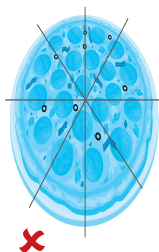
مفاهیم فصل

مفهوم کسر، خواندن کسر و نوشتن عبارت کسر،
ساده کردن مسئله، و حل مسئله، مفهوم احتمال،
مفهوم ضرب و نوشتن عبارت ضرب

مفهوم کسر، خواندن و نوشتن عبارت کسر

تمرین و فعالیت

۱

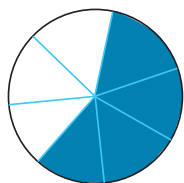
۴ قسمت مساوی

۲ قسمت مساوی

۶ قسمت مساوی

۲

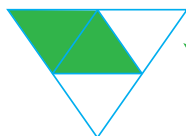
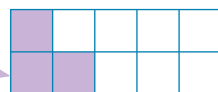
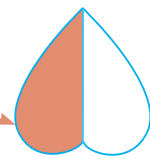
۴ قسمت از هفت قسمت مساوی را آبی کن.

۱ قسمت از دو قسمت مساوی را قرمز کن.

۲ قسمت از چهار قسمت مساوی را سبز کن.

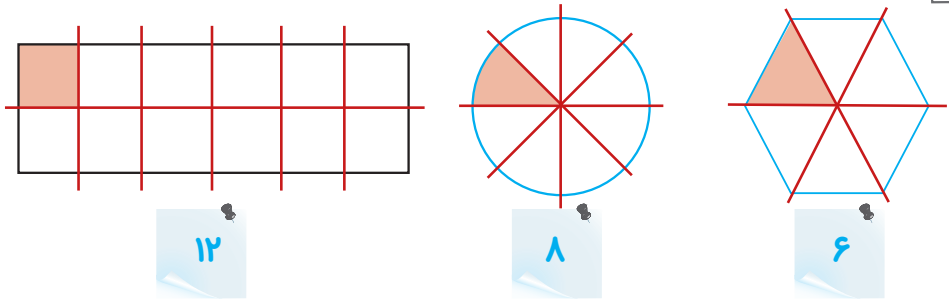
۶ قسمت از چهارده قسمت مساوی را زرد کن.

۳ قسمت از ده قسمت مساوی را بنفش کن.

۳

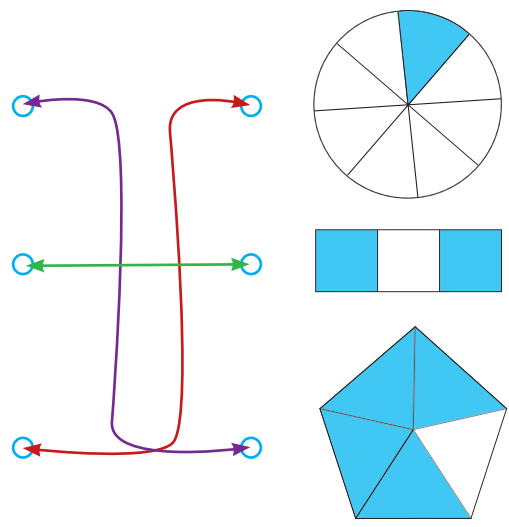
۱ قسمت از ۱۲ قسمت مساوی. شکل رنگ شده است. ———
 ۱ قسمت از ۸ قسمت مساوی. شکل رنگ شده است. ———
 ۱ قسمت از ۶ قسمت مساوی. شکل رنگ شده است. ———

۴

۴ قسمت از ۵ قسمت مساوی شکل

۲ قسمت از ۳ قسمت مساوی شکل

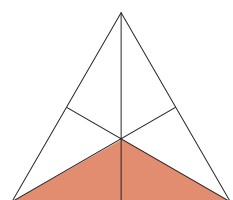
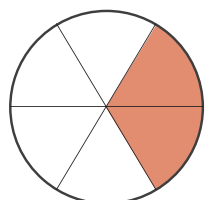
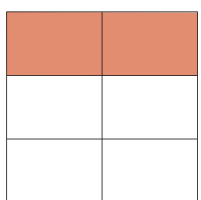
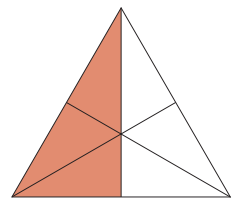
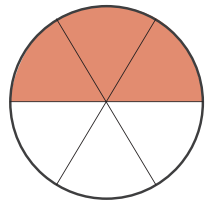
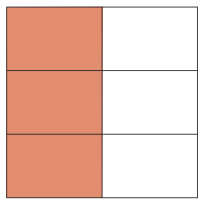
۱ قسمت از ۸ قسمت مساوی شکل

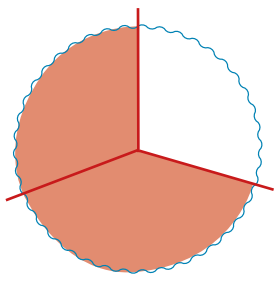
۵

۲۸ یعنی ۲ دسته‌ی ده‌تایی و ۸ قسمت از ۱۰ قسمت مساوی
 ۵۸ یعنی ۵ دسته‌ی ده‌تایی و ۸ قسمت از ۱۰ قسمت مساوی
 ۶۳ یعنی ۶ دسته‌ی ده‌تایی و سه قسمت از ۱۰ قسمت مساوی
 ۱۲ یعنی ۱ دسته‌ی ده‌تایی و ۲ قسمت از ۱۰ قسمت مساوی
 ۹۷ یعنی ۹ دسته‌ی ده‌تایی و هفت قسمت از ۱۰ قسمت مساوی
 ۳۶ ریال، ۳ سکه‌ی ده ریالی و ۶ قسمت از یک ۱۰ ریالی است.

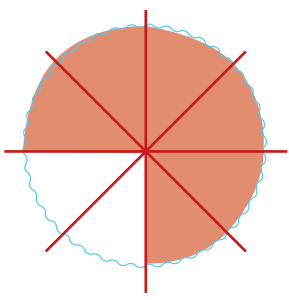

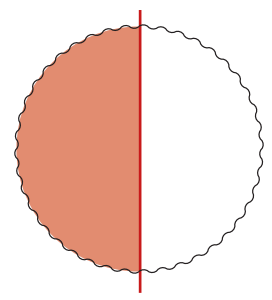
۷ پدر سپهر مقدار بیشتری و مادرش مقدار کمتری پیتزا خورده است.

سپهر

پدر

مادر

سادة کردن مسئله و حل مسئله

مفهوم احتمال، مفهوم ضرب

تربین و فعالیت

۸ ۲۹۰ تومان

۷۰	۱۵۰
+ ۷۰	+ ۱۴۰
۱۴۰	۲۹۰

۹ مهره‌ی زرد، زیرا تعداد آن بیشتر است.

۱۰ پریسا ۲۴ سال دارد.

۳۸	۴۱۰
- ۱۲	- ۲۶
۲۶	۲۴

۱۱

۷-۱۷-۲۷-۳۷-۴۷-۵۷-۶۷-۷۷

۱ تا ۶۰ ← ۶ بار

۱ تا ۸۰ ← ۸ بار

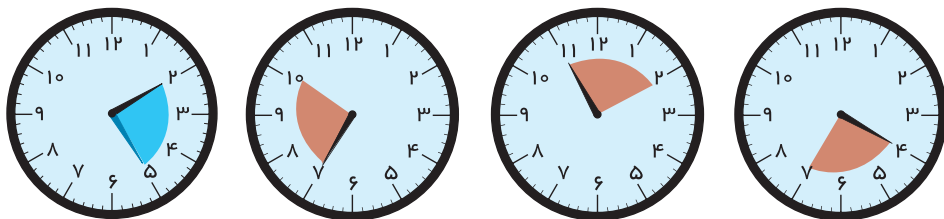
۱۲ قیمت هر گلسر ۳۰۰ تومان است.

$۴۰۰ + ۲۰۰ = ۶۰۰$

$۶۰۰ \rightsquigarrow ۳۰۰ + ۳۰۰$

۱۳

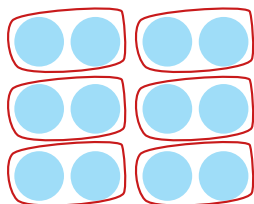

۱۴ صفحه ۱

۱۵

- ۳ قسمت از ۱۲ قسمت مدادها سبز است.
- ۷ قسمت از ۱۲ قسمت مدادها زرد است.
- ۲ قسمت از ۱۲ قسمت مدادها آبی است.
- مداد زرد، زیرا تعداد آن بیشتر است پس احتمال انتخاب شدن آن بیشتر است.

۱۶ ۳ شکلات باقی مانده است.

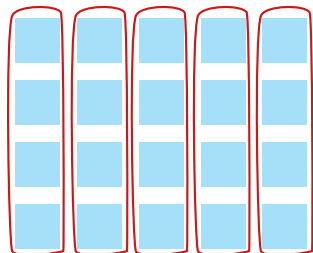

۱۷

۶ دسته

۶ دسته‌ی ۲ تایی می‌شود: ۱۲

۱۸

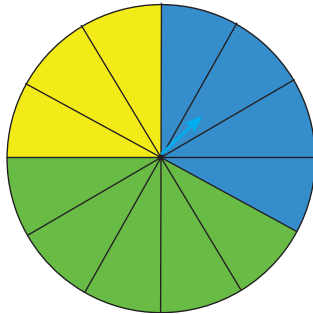

۵ دسته

۵ دسته‌ی ۴ تایی می‌شود: ۲۰

۱۹ رنگ سبز، چون قسمت‌های رنگی بیشتری از صفحه را گرفته است.

۲۰ برای هر شکل يك كسر بنویسید.

○ ۱ قسمت از ۶ قسمت مساوی

○ ۱ قسمت از ۵ قسمت مساوی

۲۱ ۳ دسته‌ی ۴ تایی

۲۲

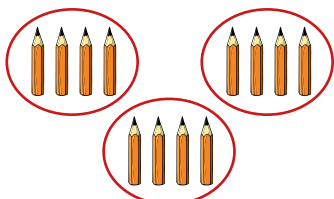

○ ۶ چرخ

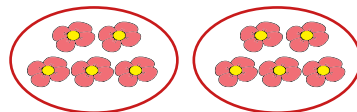
○ ۱۶ چرخ

○ ۱۰ چرخ

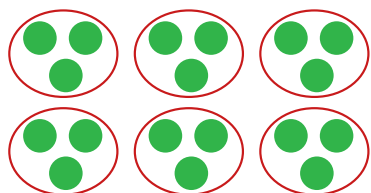

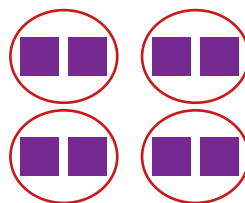
۳ دسته‌ی ۴ تایی مداد می‌شود ۱۲

۲ دسته‌ی ۵ تایی گل می‌شود ۱۰

۶ دسته‌ی ۳ تایی دایره می‌شود ۱۸

۴ دسته‌ی ۲ تایی مربع می‌شود ۸

فصل هشتم

آمار و نمودار

مفاهیم فصل

سرشماری و جمع‌آوری اطلاعات، رسم نمودار
ستونی، جمع‌بندی و تحلیل اطلاعات
حل مسئله، مفهوم سازی ضرب، عددهای
تقریبی، نمودار تصویری

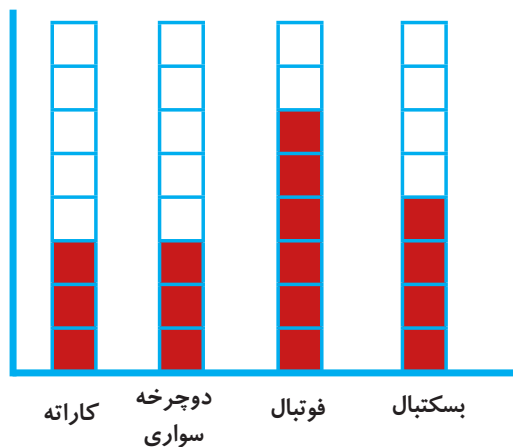
سرشماری و جمع‌آوری اطلاعات

رسم نمودار ستونی جمع‌بندی و تحلیل اطلاعات

قرین و فعالیت

۱

تعداد	سرشماری	نام ورزش
۶		فوتبال
۴		بسکتبال
۳		دوچرخه سواری
۳		کاراته

۲ به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۱. $۶ + ۴ + ۳ + ۳ = ۱۶$ نفر

۲. دوچرخه سواری و کاراته

۳. ۹

۴. تویی

۳ نمودار ستونی، زیرا سریع‌تر و دقیق‌تر مقایسه و پاسخ می‌دهد.

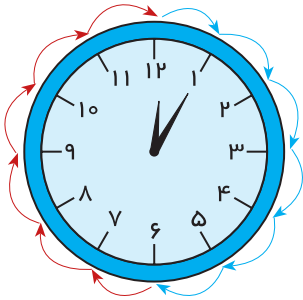
۴

الف) ۵ دقیقه ۵ دقیقه

ب)

پ)

۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۲۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰، ۴۵، ۵۰، ۵۵، ۶۰

۵

نوع بستنی	سرشماری کلاس اول	تعداد	نوع بستنی	سرشماری کلاس دوم	تعداد
وانیلی		۸	وانیلی		۷
شکلاتی		۶	شکلاتی		۹
توت‌فرنگی		۸	توت‌فرنگی		۶
زعفرانی		۲	زعفرانی		۴

نوع بستنی	سرشماری کلاس سوم	تعداد
وانیلی		۳
شکلاتی		۸
توت‌فرنگی		۶
زعفرانی		۵

۱. نفر $۲۴ = ۸ + ۶ + ۸ + ۲$

۲. نفر $۲۶ = ۷ + ۹ + ۶ + ۴$

۳. نفر $۲۲ = ۳ + ۸ + ۶ + ۵$

۴. نفر $۷۲ = ۲۴ + ۲۶ + ۲۲$

۵. توت فرنگی

۶. شکلاتی

۷. توت فرنگی

۸. شکلاتی - با ثبت و بررسی اطلاعات

۶

۴ دسته‌ی سه‌تایی می‌شود ۱۲ تا

۵ دسته‌ی سه‌تایی می‌شود ۱۵ تا

۶ دسته‌ی سه‌تایی می‌شود ۱۸ تا

۷ دسته‌ی سه‌تایی می‌شود ۲۱ تا

بله

۴ دسته‌ی چهارتایی می‌شود ۱۶ تا

۵ دسته‌ی چهارتایی می‌شود ۲۰ تا

۶ دسته‌ی چهارتایی می‌شود ۲۴ تا

۷

این عددها يك الگو هستند که از ۲۰ شروع می‌شوند و دو تا دو اضافه می‌شود.

این عددها يك الگو هستند که از ۴۰ شروع می‌شوند و دو تا دو تا اضافه می‌شود.

این عددها يك الگوی ثابت هستند که از ۲۵ شروع می‌شود و ۱۰ تا ۱۰ تا اضافه می‌شود.

این عددها يك الگوی کاهشی هستند که از ۲۵ شروع می‌شود و دو تا دو تا اضافه می‌شود.

حل مسئله، مفهوم سازی ضرب

عده‌های تقریبی، نمودار تصویری

قرین و فعالیت

۸ او چه مقدار پول دیگر لازم دارد؟

$$\boxed{130} + 490 = 620$$

۹ قیمت گل های روز شاخه ای ۲۵۰ هزار تومان است.

$$250 + 250 + \boxed{370} = 870$$

۱۰ ۲۶۸ کیلومتر

$$\begin{array}{r} 134 \\ + 134 \\ \hline 268 \end{array}$$

۱۱

$$5 + 5 + 5 = 15$$

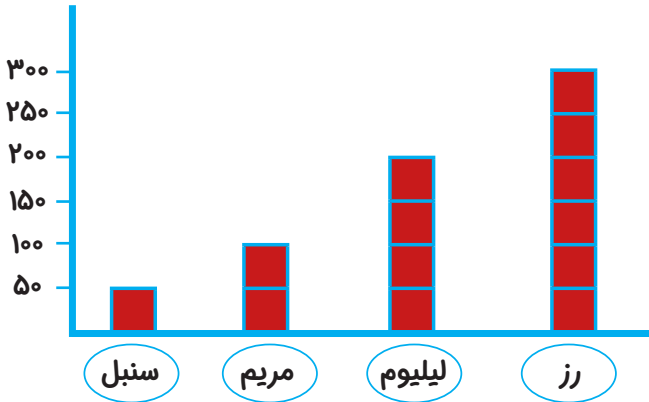
$$35 - 15 = 20$$

۲۰ \rightsquigarrow ۵ + ۵ + ۵ + ۵ \rightsquigarrow ۵ چوب کبریت

۱۲ با تعیین و رسم مقدار ها می‌توانیم با يك نمودار ستونی تعداد گل‌های این گل فروشی را نشان دهیم.

برای هر ۵۰ گل می‌توانیم يك خانه را رنگ کنیم.

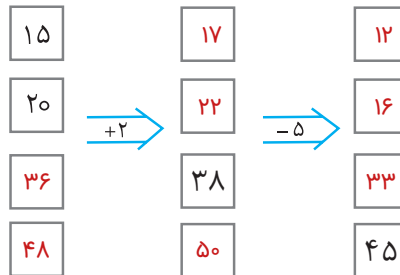
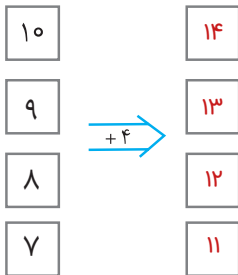
۱۳

○ $۷ + ۷ + ۶ + ۵ + ۴ + ۳ = ۳۲$

○ بله چون در نمودار به تعداد آن‌ها وجود دارد.

○ خیر چون در نمودار به تعداد آن‌ها خانه وجود ندارد.

۱۴

۵۲۱ ، ۵۲۴ ، ۵۲۷ ، ۵۳۰ ، ۵۳۳ ، ۵۳۶ ، ۵۴۲ ، ۵۴۵

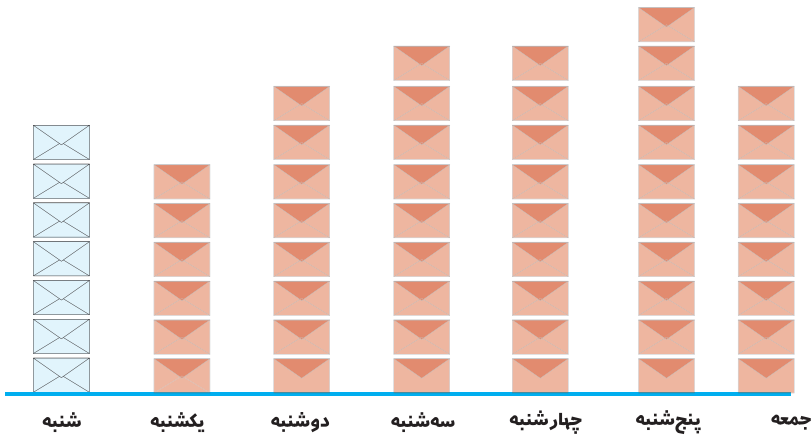
، ۵۴۸ ، ۵۵۱ ، ۵۵۴ ، ۵۵۷ ، ۵۶۰

الف. اعداد فرد:

۵۲۱ - ۵۲۷ - ۵۳۳ - ۵۳۹ - ۵۴۵ - ۵۵۱ - ۵۵۷

ب. اعداد زوج:

۵۲۴ - ۵۳۰ - ۵۳۶ - ۵۴۲ - ۵۴۸ - ۵۵۴ - ۵۶۰

پنجشنبه سه روز آخر هفته ۶۰ نفر بیشتر بوده است.

یکشنبه چهارشنبه و پنجشنبه

پنجشنبه و جمعه: ۱۸۰ بازدید کننده پنجشنبه و جمعه

سه روز آخر هفته یکشنبه زیرا خلوت‌تر است.

عدد تقریبی	تعداد بلیط فروخته شده	روزهای هفته
۷۰	۷۳	شنبه
۶۰	۵۸	یکشنبه
۸۰	۷۸	دوشنبه
۹۰	۹۴	سه‌شنبه
۹۰	۸۸	چهارشنبه
۱۰۰	۹۹	پنجشنبه
۸۰	۸۳	جمعه

ارزشیابی نیم سال دوم

۱

با رقم: ۴۷۶

با حروف: چهارصد و هفتاد و شش

صدتایی	دهتایی	یکی
۴	۷	۶

با رقم: ۷۰۴

با حروف: هفتصد و چهار

صدتایی	دهتایی	یکی
۷	۰	۴

۲

۱۵۹

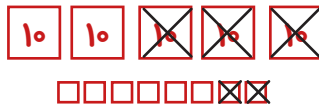
صدتایی، ۵ دهتایی و ۹ یکی می شود

۸۴۰ می شود ۴ دهتایی، ۸ صدتایی و ۰ یکی

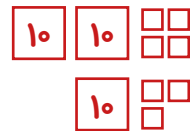
۴۰۸ ۳

۴

$$\begin{array}{r} 58 \\ - 32 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 13 \\ \hline 37 \end{array}$$

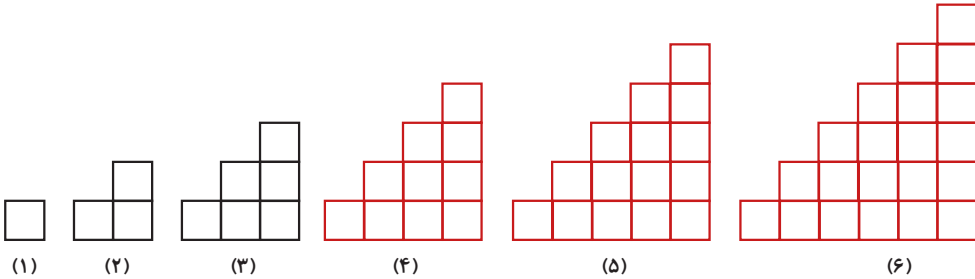

۵ «رسم کامل بر عهده دانش آموز با کمک شابلون»

۶

$$5 - 6 - 8 - 11 - 15 - 20 - 26 - 33$$

+1 +2 +3 +4

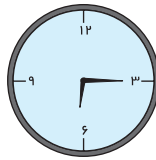
۷ ۳۰۶ - ۳۶۰ - ۴۳۰ - ۶۰۳

عدد ۶۰۳ فرد است.

۸ به عدد ۵۵۰ نزدیکتر است.

۹

روز جمعه مادر علی ساعت $6:15$ یا شش و ربع از خواب بیدار شد.

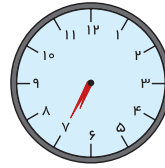
در نیم ساعت بعد علی را صدا کرد و گفت که صبحانه حاضر است.

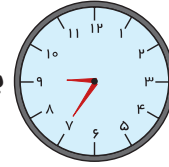
این موقع ساعت $6:45$ یا یک ربع به هفت بود.

صبحانه خوردن علی در ساعت $7:20$ تمام شد. یک ربع بعد او با پدرش آماده‌ی رفتن

به پارك بودند و از خانه خارج شدند. آن‌ها دو ساعت بعد به خانه

برگشتند. بعد از رسیدن به خانه، علی ۴۵ دقیقه مطالعه کرد و بعد

برای کمک به مادر به آشپزخانه رفت. آن موقع ساعت ۱۰:۲۰ را نشان می‌داد.

۱۰

$$۶۴۳ + ۹۰۰ + ۶۰ + ۸۰ + ۱$$

>

$$۶۰۰ + ۴۰ + ۳ + ۹۶۱ + ۳۰$$

$$۱۷ + ۵۰ + ۳۶ + ۷۱۹$$

=

$$۱۹ + ۷۰۰ + ۶۷ + ۳۶$$

۱۱

۸ سانتی‌متر

۳ سانتی‌متر

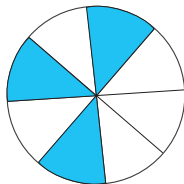
درازای این شکل ۸ سانتی‌متر است.

پهنای این شکل ۳۰ میلی‌متر است.

۴۵۴ ریال

۱۲

۱۳

۵ قسمت از ۹ قسمت مساوی رنگ شده است. ۳ قسمت از ۸ قسمت مساوی رنگ شده است.

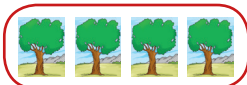
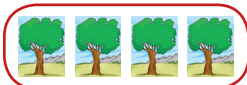
۱۴

زوج: ۶۷۴ - ۶۷۲ - ۶۷۰ - ۶۶۸ - ۶۶۴ - ۶۶۲ - ۶۶۰ - ۶۵۸ - ۶۵۶ - ۶۵۴ - ۶۵۲ - ۶۵۰

فرد: ۶۷۵ - ۶۷۳ - ۶۷۱ - ۶۶۹ - ۶۶۷ - ۶۶۵ - ۶۶۳ - ۶۶۱ - ۶۵۹ - ۶۵۷ - ۶۵۵ - ۶۵۳ - ۶۵۱

۱۵

۶ ردیف ۴ تایی می‌شود ۲۴ تا درخت.

۱۶

○ دانش

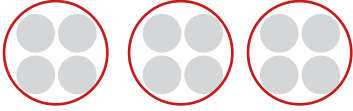
○ ۶ نفر

○ تقریبی ۷۰ نفر

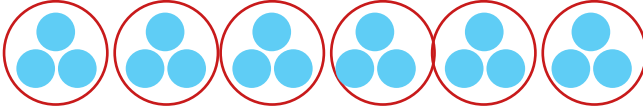
نام دبستان	تعداد دانش‌آموزان	تعداد تقریبی
دانش	۵۳ نفر	۵۰
علم و ادب	۱۵ نفر	۲۰
ایمان	۴۷ نفر	۵۰

۱۷ جاهای خالی را با عدد مناسب کامل کنید.

۳ دسته ۴ تایی می‌شود ۱۲

۶ دسته ۳ تایی می‌شود ۱۸

۶ دسته ۲ تایی می‌شود ۱۲

